П'ятниця, 13 червня 2003 року. № 109 (3109)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Шануймо тих, хто шанує себе

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вручив Почесні Грамоти ВР та цінні подарунки відомому в минулому футболісту Стефану Решку, а нині завідувачу кафедри фізичного виховання Національної Академії внутрішніх справ **(на фото)**, Міністру закордонних справ Анатолію Зленку, працівникам апарату ВР, Київської міської держадміністрації, науковцям, педагогам, медикам та іншим. Вручаючи відзнаки, глава парламенту зазначив, що Україна має прекрасну традицію — шанує тих, хто шанує себе.

Володимир Литвин наголосив, що напередодні Дня незалежності треба осмислити, на якому етапі ми перебуваємо, що зробили і що треба зробити. Основною причиною негараздів Голова ВР назвав притаманне українцям почуття меншовартості. Отже, нині, за його словами, головне — «здолати суто психологічну проблему». І усвідомити, що українці були, є і будуть великою нацією, особливо нині, коли декларації і наміри втілюються в життя. Володимир Литвин зазначив, що політики мають вірити в силу народу, зокрема і напередодні президентської кампанії, «яка вже стартувала де-факто» і виходити з того, що у держави немає вічних друзів, а є вічні інтереси.

(Закінчення на 2-й стор.).

Учасникам урочистостей, присвячених 55-річчю Товариства «Знання» України

Вітаю вас, а у вашій особі всіх членів товариства з важливою віхою в його історії.

На всіх етапах свого існування та діяльності ця потужна громадська організація користувалася і користується авторитетом та підтримкою в народі, успішно виконує покладену на неї масштабну науково-просвітницьку місію. Загальновідомий і загальновизнаний внесок товариства у становлення та збагачення духовного світу наших людей, їхньої політичної і фахової культури. Відомі вчені, державні, політичні та громадські діячі, у тому числі депутати Верховної Ради України, які були свого часу його активістами, вважали і вважають за свій обов'язок примножувати кращі традиції, нести знання народу, слугувати його освіті, підвищенню інтелектуального рівня.

Не маю сумніву, що члени товариства, організатори й ентузіасти просвітницької роботи будуть і надалі наполегливо сприяти розширенню духовних обріїв українського суспільства.

Бажаю наснаги та успіхів на цій нелегкій, але плідній і вдячній ниві.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

Візи — це нежить

Україну з одноденним візитом відвідала делегація на чолі із секретарем Бюро нацбезпеки Польщі, держсекретарем Мареком Сівцем. Питання візового режиму між двома країнами після розширення ЄС було одним з головних під час переговорів у Києві. Як заявив секретар РНБО України Євген Марчук, «польська сторона дуже прискіпливо ставиться до того, як зробити кордони для громадян, особливо громадян України, вільними і прозорими після запровадження віз». Як повідомив Марек Сівець, Польща планує цього року видати 550 тисяч віз українським громадянам. При цьому, за його словами, є намір видавати багаторазові і довготермінові візи, які надаватимуться «за професійними категоріями». Сівець також зазначив, що не варто дивитися негативно на прийняття візового режиму. «Візи — це як нетривалий нежить: після того, як він минає, люди вже не схильні до нього», — сказав він.

(Закінчення на 11-й стор.).

Севастополю — 220 років

Місто, гідне поклоніння

Унікальні пам'ятки античної культури, давньогрецької і римської, середньовіччя з достеменними свідченнями раннього християнства, сліди монголо-татарської навали і, нарешті, історія нашого славного міста-героя з 1783 року до сьогоднішнього ювілейного дня — все це Севастополь, місто, величне, гідне поклоніння. Такий буквальний переклад з грецької його назви.

Про нього не можна розповісти, не вживаючи слова «особливий». Особливим місто стало після двох великих оборон, описаних у всіх підручниках воєнної історії. Особливим має бути і статус міста, адміністративно-територіальний устрій якого не має аналогів в Україні, СНД, і де базуються два військово-морські флоти —України та Росії.

(Закінчення на 3-й стор.).

ЧИТАЙМО «ГОЛОС» РАЗОМ!

Олександр ЗАВАЛЬНЮК, ректор Кам'янець-Подільського державного університету:

— Газета «Голос України» — видання, що має в нашому вузі, та й у краї, однакову популярність і у старшого покоління, і у молоді. Мене, історика, приваблює те, що на сторінках «Голосу» — цілісна картина життя Української держави. Тому «Голос» читає не тільки ректор, видання є в бібліотеках, у кожному студентському гуртожитку. Я переконаний: хто вивчає чи вивчатиме в майбутньому історію сьогодення, тому не обійтися саме без підшивки «Голосу». У багатьох роботах науковців і студентів часто зустрічається посилання на ті чи інші публікації газети.

У НОМЕР

Домна стала до ладу

На металургійному комбінаті «Азовсталь» (Маріуполь) після 120 діб капітального ремонту задута доменна піч №6. За цей час виконано всі заплановані роботи. Після завершення задувки (приблизно за два тижні) домна виплавлятиме щодоби 3 тисячі тонн чавуну, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

За третю дитину — премія

Кожна сім'я Алчевська, в якій народилася третя дитина, одержить від міської влади одноразову допомогу — тисячу гривень. Гроші отримають ті, чия сім'я поповнилася третьою дитиною нинішнього року. Батькам немовлят, які вже з'явилися на світ, буде виплачено тридцять тисяч гривень. У такий спосіб міська влада планує підвищити рівень народжуваності в місті та допомогти малозабезпеченим, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.**

ПРОГНОЗ

Війна за місце під соняшником

За всіма прогнозами, врожай найліквіднішої культури — соняшнику, не перевищить торішнього. Це означає: понад три мільйони олійного насіння не зібрати. З погодою не щастить. Нині для соняшника починається важливий період — утворення суцвіть, а орний шар землі просохнув на метр — прогнозують, що віддача гектара не буде великою. З другого боку, площі під соняшником, порівняно із сезоном-2002, збільшилися.

(Закінчення на 4-й стор.).

Три українські льотчики, котрі прибули з Екваторіальної Гвінеї, захворіли на малярію. Один з них помер

Бюджету — соціальне обличчя

У КОМІТЕТАХ ВР

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів вирішив підтримати Основні напрями бюджетної політики на 2004 рік лише за умови проведення повного розмежування витрат джерел фінансування пенсійних програм між державним бюджетом і бюджетом Пенсійного фонду, а також розв'язання інших гострих проблем соціального захисту найвразливіших верств населення.

***

Голова Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Андрій Клюєв під час зустрічі з економічним радником Посольства США в Україні Мішель Джастін заявив, що «оптимальним варіантом» використання нафтопроводу Одеса—Броди є передача його в концесію. За словами А. Клюєва, цю ідею підтримали більшість членів комітету, а ВАТ «Укртранснафта» запропоновано розробити відповідний законопроект для внесення його на розгляд до ВР.

***

Комітет з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій підтримав законодавчу ініціативу народного депутата Василя Гаврилюка стосовно проведення приватизації ЗАТ «Укртатнафта» шляхом відкритого конкурсу. Зокрема, пропонується встановити особливості приватизації пакета акцій, які належать державі у статутному фонді ЗАТ «Укртатнафта».

***

Робоча група Комітету з питань промислової політики та підприємництва підготувала проект закону про завершення будівництва Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд. Це передбачається здійснити шляхом спеціального режиму інвестиційної діяльності, списання податкової заборгованості, надання митних та інших пільг, що дасть змогу залучити інвесторів і в подальшому виконати зобов'язання перед країнами—учасницями будівництва.

***

Концепцію державної політики в галузі культури обговорили члени парламентського Комітету з питань культури і духовності спільно з Фондом «Демократія через культуру». Основною метою концепції є формування системи суспільно узгоджених цінностей, які визначатимуть напрям розвитку українського суспільства.

***

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин рекомендував парламентові прийняти за основу проект закону про викуп та примусове відчуження земельних ділянок права власності, внесений народними депутатами Іваном Томичем і Павлом Сулковським. Законопроектом передбачається визначити правові, організаційні, фінансові засади регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі викупу та примусового відчуження земельних ділянок, які перебувають у приватній власності громадян та юридичних осіб.

За повідомленнями інформуправління ВР.

Про корисність міжпарламентських контактів

Питання поглиблення українсько-британських двосторонніх відносин, зокрема їхньої міжпарламентської складової, обговорено під час учорашньої зустрічі Голови Верховної Ради Володимира Литвина з Надзвичайним і Повноважним Послом Великої Британії в Україні Робертом Брінклі. Володимир Литвин поділився своїми враженнями від недавнього відвідання Лондона на чолі делегації українського парламенту. Він підкреслив важливість контактів між парламентаріями, потребу у взаємному обміні й збагаченні досвідом законотворчої діяльності.

Десять років в Україні

Бюро Делегата німецької економіки в Україні відзначило 10-ліття своєї діяльності на терені нашої держави.

Виступаючи перед присутніми на ювілейній церемонії —членами уряду, народними депутатами України, керівниками обласних та районних рад, представниками дипломатичного корпусу та підприємницьких кіл —Делегат німецької економіки в Україні пані Карін Рау зазначила, що нині Німеччина представлена в Україні не лише великими компаніями. Останнім часом зросла зацікавленість в українському ринку малих і середніх підприємств. Пані Рау високо оцінила зусилля Президента України, уряду та парламенту, спрямовані на створення сприятливих інвестиційних умов в Україні.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

А голова Комітету Верховної Ради з питань промислової політики та підприємництва Юрій Єхануров наголосив, що нині питанням номер один є гармонізація українського законодавства з європейським.

На знімку: Делегата німецької економіки в Україні пані Карін Рау вітає Перший віце-прем'єр міністр України, міністр фінансів Микола Азаров.

Шануймо тих, хто шанує себе

(Початок на 1-й стор.).

Нині, за його словами, нагальними завданнями є ухвалення низки законів податкової політики, Кримінально-процесуального і Цивільно-процесуального кодексів, що дасть змогу оптимістично дивитися в майбутнє і виконати зобов'язання перед Радою Європи. Глава парламенту переконаний: Україні треба мати багатовекторну політику — інтегруватися в Європу, але й не втрачати зв'язків з країнами СНД, що «гарантуватиме нашій країні спокій». Говорячи про направлення стабілізаційних сил до Іраку, Голова ВР зазначив, що важливо брати участь у відбудові цієї країни, оскільки «наші інтереси там немалі», і Україна отримає ринки збуту.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

ВІТАЄМО!

Анатолію Засусі — 45

«Кожен сущий в Україні добре знає, «звідки є, пішла земля наша...» З давнхідавен на родючих берегах Славутич-ріки селилися наші далекі предки — відомі на весь світ перші хлібороби-трипільці. Ця земля завше була колискою української державності». У цих словах Анатолія Андрійовича Засухи — голови Київської обласної державної адміністрації — безмежна гордість за край, у роздоллі якого він зростав, мужнів, який давав йому крила орлині задля досягнення життєвих позицій і вершини розквіту краю, якому він служить як патріот, вірний син хліборобського роду.

Анатолій Андрійович Засуха народився у селі Пологах на Київщині, пізнавав світ землі, працюючи головним агрономом (закінчив Білоцерківський сільськогосподарський інститут), пізніше — головою колгоспу. Невпинна динаміка економічного розвитку нової України вивела його на високі посади в системі виконавчої влади: перший заступник міністра сільського господарства, голова Державного комітету із земельних ресурсів. З 1996 року Анатолій Засуха очолює обласну державну адміністрацію столичного регіону України.

Нинішній день народження — чудова нагода для колег і друзів Анатолія Андрійовича Засухи привітати його із щедрим на досягнення та добрі справи святом і побажати сил, натхнення та здоров'я для ще вагоміших звершень на цьому нелегкому шляху.

Права є, а механізму їх захисту немає

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЗАЯВИТИ

Більш як 290 тисяч осіб звернулися до Уповноваженого ВР з прав людини за час його існування. Але якщо раніше це були так звані малозахищені групи громадян — пенсіонери, засуджені або ті, хто перебуває під слідством, то останнім часом побільшало звернень державних чиновників, зокрема, правоохоронців, суддів, представників ЗМІ. На кого найбільше скаржаться? На районні відділи міліції, зокрема, на форми незаконного тиску, а то й тортури, на рішення апеляційних судів, дії прокурорських працівників районної ланки та юстиції (невиконання судових рішень). Останнім часом порушення прав людини в Україні набувають масового характеру. Про та інше йшлося за «круглим столом», присвяченим представленню щорічної доповіді Уповноваженого ВР з прав людини Ніни Карпачової.

Ніна Карпачова назвала вражаючу цифру — 1617: саме стільки звернень до Уповноваженого надійшло від народних депутатів. Узагальнюючи цю тенденцію, Н. Карпачова сказала, що триває наступ, зокрема і з допомогою Конституційного Суду, на парламентаризм, парламентський контроль як форму контролю за діяльністю державної влади. Маємо достатньо розгалужене законодавство, зазначали учасники «круглого столу», але разом з тим і низьку законодавчу правозастосовну практику. Маємо широкі права, але не маємо механізму їх захисту. Своєрідним підсумком теми звернень громадян до Уповноваженого з прав людини і проблем захисту їх прав можна вважати слова голови НСЖУ Ігоря Лубченка: в Україні практично немає жодної соціальної групи, яка не шукала б захисту своїх прав в інституту Уповноваженого з прав людини. Микола Томенко, голова профільного парламентського комітету, з цього приводу звернув увагу на ще одну загрозливу тенденцію: цілі групи населення вимушено відмовляються від своїх прав, скажімо, права вибору представників влади тощо, бо не вірять, наприклад, у демократичні вибори, правильність підрахунку голосів тощо. А його колега Геннадій Удовенко наголосив на спробі оточити діяльність правозахисних організацій з втручанням у внутрішні справи держави.

На тлі подяк Ніні Карпачовій представників дипломатичних місій, а також теплих слів чільника представництва Програми розвитку ООН в Україні Ленні Монтьеля той самий Микола Томенко назвав грою переобрання у Верховній Раді Уповноваженого з прав людини.

Анатолій БЕНЬ.

Плани на три місяці наперед

У липні в Ялті на засіданні російсько-української міжурядової комісії з економічного співробітництва плановано підписати низку угод про співпрацю в галузі ОПК. Про це повідомив Прем'єр-міністр РФ Михайло Касьянов після зустрічі в Москві з главою уряду України Віктором Януковичем. Касьянов пояснив, що «час синхронізувати зусилля Росії та України з експорту в треті країни». Він зазначив, що йдеться про координацію військово-технічного співробітництва наших країн з третіми країнами, контроль за експортом озброєнь, **передає агентство «Інтерфакс-Україна»**. Також глави урядів вважають реальним досягнення домовленості про створення зони вільної торгівлі в рамках СНД на Ялтинському саміті, запланованому на вересень. Проте Касьянов зазначив, що угода «може містити достатню кількість різних торгових вилучень».

До кінця ж серпня Росія та Україна завершать підготовку всієї документації стосовно міжнародного газотранспортного консорціуму, необхідної для переходу до роботи з фірмами третіх країн, передовсім з Німеччиною.

Постанова Верховної Ради України

Про надання згоди на звільнення Президентом України з посади члена Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку Головка А. Т.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» Верховна Рада України **постановляє**:

Надати згоду на звільнення Президентом України з посади члена Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку ГОЛОВКА Анатолія Терентійовича.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

Київ, 5 червня 2003 року.
№ 893-IV.

ФОТОФАКТ

У Києві в Інституті економіки та права «Крок» відкрито меморіальну дошку видатному вченому-юристу, активному учасникові розбудови держави і права незалежної України, академіку Володимиру Копєйчикову.

З 1991 по 1998 роки В. Копєйчиков — один з членів групи з розробки Конституції України, консультант Президента України, член консультативної ради парламенту України. Володимир Володимирович був талановитим педагогом, під його керівництвом захистили дисертації 25 докторів і кандидатів наук, видано понад 40 наукових та навчально-методичних праць. Останні роки життя В. Копєйчиков працював в Інституті економіки та права «Крок».

Генетично ми — єдиний народ

Петро Петрович ТОЛОЧКО — відомий історик, археолог і публіцист. Багато в чому саме завдяки його дослідженням було зроблено низку дуже важливих відкриттів, і культура Київської Русі стала світовим досягненням. Нині Петро Петрович не лише визначний вчений, а й політик зі стажем — у парламенті працює вже друге скликання. Розмова з такою людиною завжди цікава, тому запитань для інтерв'ю набралося чимало.

— Петре Петровичу, охарактеризуйте, будь ласка, нинішнє становище України з наукової точки зору.

— Я би сказав, що, незважаючи на 12 років незалежності, Україна ще не відбулася як самостійна європейська держава. Ми багато в чому ще не визначилися зі своєю політикою ні стосовно сусідів, ні стосовно так званої цивілізованої Європи. Ми ще не відпрацювали системи влади в самій Україні — у нас досі, ніде правди діти, правлять не так політики, як грошові мішки.

— Які, власне, й стали політиками.

— Так, тут парадокс, зачароване коло: вони розбагатіли завдяки доступу до влади і, завдяки багатству, дедалі більше й більше отримують цей доступ. Це — ненормально. Рокфеллери, Ротшільди чи Форди не управляють державою — правлять політики. Звичайно, вони мають вплив, але безпосереднє входження у владу їм і не потрібне. У нас, на жаль, нині все не так. Не налагоджено й внутрішню систему міжнаціональних відносин. Країна багатоетнічна: українці, росіяни, татари, багато інших національностей. Колись ми обурювалися, що в Радянському Союзі переважав російський етнос, нині ми хочемо, щоб місце російського народу в СРСР — в Україні посів український народ, а решта опинилися на узбіччі. Це спричиняє невдоволення, протест, і, звичайно, якщо ми наполягатимемо на особливих правах корінної української нації, мовляв, це наша земля, а ви всі в гостях, громадянського суспільства нам не створити. А без громадянського суспільства важко сподіватися на прогрес цивілізаційний. Не пов'язано й проблему духовно-церковного розвитку: в нас поліконфесійна країна. Навіть у сфері, здавалося б, превалюючої православної віри у нас функціонує три церкви. А окрім них, є ще греко-католики, римська католицька церква, мусульмани та інші конфесії.

— І як можна розв'язати церковні проблеми?

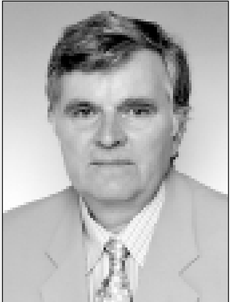
— Їх не розв'язати директивно, з допомогою якогось закону чи указу. Але це можна зробити на основі консолідації суспільства навколо високих цілей, спільних для всієї країни. Має бути якась ідея. До того ж не етнічна, як її розуміє частина нашої політичної еліти, а державно-політична. Для прикладу: зробити Україну цивілізованою країною з найвищим рівнем життя в Європі. Звучить фантастично, чи не так? Але таке завдання суспільство може поставити і докласти надзусиль, щоб його реалізувати. Тоді все, хто нас роз'єднує, перейдуть у інший вимір. Звичайно, 12 років для держави — це ніщо, особливо без традицій. Адже, якщо не брати до уваги Київської Русі і козацтва, ми не мали своєї безперервної лінії розвитку.

Але ж є країни колишнього соцтабору і навіть СРСР, які в такий короткий термін змогли вийти на певний рівень. Їх державний розвиток має дещо давніші традиції. Скажімо, Литва свого часу була великим Литовським князівством, та річ не лише в цьому. Є внутрішні дефекти, які заважають нам так само успішно розвиватися, як країни Прибалтики чи Словаччина й Чехія. Основну причину вбачаю в роз'єднанні нашої нації, у «роздраї», який відчувається у всьому. Ми емоційна нація, ми не прагматичні. Ми акцентуємо увагу на другорядних питаннях, які могли б зачекати. Для прикладу, нас роз'єднує ставлення до російського народу. Але хіба нині це те питання, яке треба негайно загострювати? Хіба мову можна штучно витіснять чи насаджувати? Нас роз'єднують і питання віри — кожний хоче бути патріархом, митрополитом. І так у всьому. Базові проблеми розвитку держави — економіки, освіти і науки — ми не розв'язуємо, зате багато сперечаємося з другорядних питань. Мені здається, в цьому наша трагедія. Причина ще і в тому, що немає історичної перспективи: ще за часів козаччини ми розривалися між Варшавою, Москвою і Стамбулом. Ця традиція перейшла і в сьогодення. Ми знову не знаємо, де наші інтереси.

— Горезвісна багатовекторність?

(Закінчення на 7-й стор.).

Із досьє «ГУ»

Петро Петрович Толочко, народний депутат України, член парламентського Комітету з питань науки та освіти. Професор, академік, директор Інституту археології Національної академії наук України. Автор 30 монографій, 200 науково-популярних і 400 наукових робіт. Член Академії Європи в Лондоні, член-кореспондент Центрального німецького інституту археології в Берліні, почесний доктор Російської академії наук. Головний напрям наукової діяльності — історія Київської Русі. Видатний археолог, під керівництвом якого зроблено низку дуже важливих відкриттів. Так, саме завдяки дослідженням П. Толочка було встановлено вік Києва і 1982 року відсвятковано 1500-річчя столиці.

Місто, гідне поклоніння

(Початок на 1-й стор.).

У складі Севастополя — чотири райони, місто районного значення Інкерман, селища та 29 сіл. До того ж в одному із найстаріших районів Севастополя — Балаклавському — окрім міста Інкермана є «власне місто Балаклава», яке готується 2004 року відзначати своє 2500-річчя. З нагоди цього значного ювілею, на який прибудуть офіційні державні делегації Великої Британії, Франції, Італії, Туреччини та інших країн, прийнято постанову Кабінету Міністрів України.

У системі місцевого самоврядування — міська рада, чотири районні в місті ради, Інкерманська міська рада районного значення, Качинська селищна та чотири сільські ради.

Якщо зважити, що ця надскладна і надзвичайна структура розташована на величезній площі понад одну тисячу кв. км, то стає зрозумілим, чому в Конституції України в статті 140 сказано: «Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України». Основний Закон держави вказує також на особливості здійснення виконавчої влади в нашому місті. Ми вважаємо, що в статті 133 Київ названо офіційною столицею України, а Севастополь — як «військово-морська столиця».

Представницька та виконавча влада Севастополя зацікавлена в прийнятті закону про статус нашого міста. На мою думку, нам удалося на місці виробити єдину позицію з цього питання. Депутати Верховної Ради від Севастополя Віктор Заїчко та Іван Вернидубов працюють з міською радою і міською державною адміністрацією в тісному контакті та з цілковитим взаєморозумінням. У квітні вони зареєстрували у ВР проект закону, узгоджений з міською радою.

Узагалі робота стосовно цього закону ведеться багато років. Верховна Рада минулого скликання навіть ухвалила закон про Севастополь у першому читанні! З усіх наявних проектів закону про статус Севастополя міська рада підтримала той, що наближається до Європейської хартії місцевого самоврядування, де узагальнено багатовіковий досвід демократичного устрою міст і місцевого самоврядування. На одній з європейських конференцій зазначалося, що Севастополь не виконує вимог хартії, бо в нас не обирається міський голова. А ми згодні обирати! Цього хоче громада, в цьому зацікавлені представницька та виконавча влада.

Безумовно, навіть після прийняття закону управління містом буде організовано особливо, але ми до цього готові. Готові прийняти ідею виконкомів, міськвиконкому, як в інших містах України. А оскільки місту (міському бюджету!) вигідно, щоб кожного року десять мільйонів гривень на утримання міської адміністрації надходили з державної скарбниці, ми готові, наприклад, делегувати виконавчі функції міськдержадміністрації. Головне — це розмежування повноважень. Кожен має робити свою справу і робити її добре!

Нині в Україні готується адміністративно-територіальна реформа, взято курс на укрупнення сільрад. Можливо, це правильна ідея, але до Севастополя, не просто міста, а регіону з величезною сільською зоною, треба підходити з урахуванням специфіки. Наприклад, на території Орлинівської сільради — 12 сіл і в кожному селі по 2—3 депутати. Варіант укрупнення тут не підійде. Під час підготовки закону про Севастополь були пропозиції ліквідувати сільські ради взагалі. Якби ми на це погодилися, то довелося б змінювати статус наших районних рад. Це завдало б безліч незручностей севастопольцям. А за кожним рядком проекту закону стоять живі люди — міські та сільські жителі славного міста-героя.

Про інтереси міста ми турбуємося, формуючи бюджет. Доходна частина бюджету має бути не менша, ніж сума всіх податків, які збираються на нашій території, — сказано в указі Президента 1998 року. Насправді все інакше. Міністерство фінансів визначає контрольні цифри для Севастополя, з огляду на середній норматив на душу населення. Севастополь щорік втрачає майже 150 млн. гривень, недоотримуючи земельний податок з Чорноморського флоту Російської Федерації. 2003 року держава вперше компенсувала наші втрати. Сума компенсації 32 млн. грн. Це, звісно, не порівняти з тими навантаженнями, що їх мають місто і громада. Базування двох флотів — важкий тягар для комунальних служб, екологічної обстановки, утримання інфраструктури. Останнім часом нам удалося врегулювати питання про спільне утримання дитячих садків, шкіл, де навчаються росіяни. Вони утримуються за рахунок міського бюджету, а за дольової участі РФ ми зможемо поліпшити умови для наших дітей. Ми в місті ніколи не ділимося на «своїх» та «чужих». Підприємства Російської Федерації надають севастопольцям 20 тисяч робочих місць, будують житло, де живуть змішані сім'ї: чоловік — громадянин Росії, дружина — України або навпаки. Ми — севастопольці. Нас об'єднує наше місто. Наші зв'язки дуже тісні і їх нікому не розірвати. Тому в Севастополі спокійна, стабільна обстановка.

Трохи більше року працює міська рада XXIV скликання. Севастопольці обрали багатопартійну раду. Значний відсоток молоді. Високий освітній рівень. Приблизно третина депутатів — підприємці. Вони розв'язують міські проблеми вчасно. Впродовж першого року роботи ми прийняли пакет документів, що регламентують діяльність підприємств комунальної власності. Ми хочемо, щоб ця власність працювала і давала доход у бюджет. Багато уваги ми приділяємо земельним питанням.

Гадаю, що в XXI столітті Севастополь має розвиватися як цивільне місто. Ми багато робимо для цього: відкрили свій аеропорт, будуватимемо поромну переправу з Туреччиною. Піднімаються з колін підприємства військово-промислового комплексу (добре, що до них виявляють інтерес інвестори), реанімується рибна промисловість.

Абсолютна більшість депутатів підтримала довготермінову програму розвитку Севастополя як туристсько-рекреаційного центру. Чекатимемо і прийматимемо гостей з усіх міст України, з Росії, країн СНД, далекого зарубіжжя. І люди обов'язково прийдуть до нас — у місто, гідне поклоніння!

Валентин БОРИСОВ,
голова Севастопольської міської ради.

Від банкрутства до процвітання

Завдяки фінансовій допомозі севастопольської аптечної мережі «Фармація» 50 ветеранів стали передплатниками газети «Голос України». Ще три-чотири роки тому про якусь благодійність з боку «Фармації» годі було й казати — не витримавши конкуренції, державне комунальне підприємство котилося до банкрутства.

Фото Івана КОЛІНЬКА.

Вивести ВАТ «Фармація» з банкрутства взявся Віктор Мельник, нині голова правління. Люди повірили енергійному, з підприємницькою жилкою, 29-річному економісту і не помилилися.

Майбутнє аптекарської справи молодий керівник бачить не в продажу ліків, а в пропаганді засобів для підтримки здоров'я. Частково цей проект втілено в «Аптеці матері та дитини» **(на знімку)**.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.
Севастополь.

Вітаємо севастопольців!

Указом Президента України за вагомі трудові здобутки, особистий внесок у соціально-економічний, культурний розвиток та з нагоди 220-річчя від заснування міста-героя Севастополя відзначено державними нагородами України працівників підприємств, установ та організацій міста-героя Севастополя.

Орденом «За заслуги» III ступеня нагороджено Карпенка Віктора Андрійовича — ректора Севастопольського національного технічного університету.

Медаллю «За працю і звитягу» — Балаєвську Людмилу Леонідівну — робітницю Севастопольського державного підприємства «Атлантика».

Присвоєно почесні звання: «Народний художник України» — Чижу Станіславу Олександровичу — скульптору;

«Заслужений юрист України» — Дмитрієвій Галині Миколаївні — голові апеляційного суду м. Севастополя;

«Заслужений працівник сільського господарства України» — Зінченку Олександру Максимовичу — директорові радгоспу-заводу імені Поліни Осипенко;

«Заслужений працівник промисловості України» — Калиновському Олександру Анатолійовичу — голові правління акціонерного товариства «Севастопольгаз»;

«Заслужений працівник культури України» — Зеніній Тетяні Вікторівні — директорові Севастопольського міського будинку культури; Машарському Якову Марковичу — голові правління Спілки творчої інтелігенції.

***

Указом Президента України за вагомі трудові здобутки, значний особистий внесок у розвиток суднобудування та з нагоди 220-річчя від дня заснування підприємства відзначено державними нагородами України працівників акціонерного товариства «Севастопольський морський завод».

Орденом «За заслуги» III ступеня нагороджено Жука Сергія Никифоровича — суднокорпусника-ремонтника товариства «Севморсудноремонт»; Михайлика Юрія Івановича — генерального директора товариства «Севморверф»; Череватого Анатолія Олександровича — голову правління — президента;

медаллю «За працю і звитягу» — Баранова Ігоря Вікторовича — начальника відділу товариства «Севморсудноремонт»; Бессараба Олега Івановича — слюсаря-складальника товариства «Севмормаш»; Бурдакова Георгія Костянтиновича — головного зварника — начальника відділу товариства «Севморверф»; Велічка Володимира Федоровича — бригадира слюсарів-монтажників суднових товариства «Механомонтаж-2»; Козерацького Сергія Валентиновича — електрозварника товариства «Севморверф»; Козинця Євгена Ілліча — старшого будівельника товариства «Севморсудноремонт»; Піскунова В'ячеслава Сергійовича — бригадира фрезерувальників товариства «Севмормаш»; Селіванова Михайла Михайловича — слюсаря-інструментальника товариства «Севмормаш»; Тітарева Олексія Станіславовича — суднокорпусника-ремонтника товариства «Севморсудноремонт»; Фурсова Віктора Васильовича — директора товариства «Югсевморсервіс»; Чижа Миколи Миколайовича — токаря товариства «Севмормаш».

Почесне звання «Заслужений машинобудівник України» присвоєно Дорохову Віктору Васильовичу — заступникові генерального директора товариства «Севмормаш»; Митрюшину Олександру Васильовичу — бригадирові слюсарів-монтажників суднових товариства «Механомонтаж-1»; Тімченку Юрію Пилиповичу — заступникові директора підприємства «Зовнішекономсервіс».

НОВИНИ

ФОТОФАКТ

Всеукраїнський фонд Надії та Добра з нагоди третьої річниці свого створення провів благодійну акцію за участю голови Ради опікунів Людмили Кучми *(на знімку в центрі)*. Три мікроавтобуси було передано Київському обласному притулку для неповнолітніх у селі Копилів Макарівського району, а також двом дитячим будинкам сімейного типу родин Бордюженків і Федорик з Київської області.

Фото Сергія КУЗНЄЦОВА (Укрінформ).

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Уперше в житті

Миколаєвець Анатолій Ілліч Ломаков передплачує «Голос України» десять років поспіль. Однак серед переможців розіграшу призів нашої газети уперше побачив своє прізвище і дуже здивувався. Бо вважав, що належить до категорії людей, які ніколи нічого не виграють. Цього разу пощастило.

Підполковник авіації у відставці нині працює механіком-випробувачем на заводі «Зоря». Корінний сибіряк, він свого часу служив у Німеччині, Середній Азії, Прибалтиці, учасник бойових дій в Афганістані. Анатолій Ломаков зі своєю дружиною Оленою Володимирівною разом уже 39 років. Разом читають і нашу газету. Причому передплачують на весь рік.

Під час вручення призу Анатолій Ілліч відзначив, що «Голос України» дуже подобається актуальністю та різноманітністю тем, цікавим викладом інформації, неупередженими новинами з парламенту. Проте був незадоволений тим, що обрані від Миколаївської області народні депутати неактивно використовують сторінки газети для висловлення своїх думок. А «Голосу України» побажав удачі, творчих знахідок та багатотисячної армії передплатників.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Війна за місце під соняшником

ПРОГНОЗ

(Початок на 1-й стор.).

Хоча культура лише формується і до збору врожаю ще далеко, за ліквідне насіннячко розгорнулася справжня війна, до якої долучено «важку артилерію» —міністерства і відомства. Суть протистояння —змінювати чи не змінювати правила гри на ринку олійних. Нинішнє експортне мито на стратегічне насіння становить 17 відсотків. Прибічники таких обмежень вважають, що завдяки саме миту Україна торгує не сировиною, а готовою продукцією — нерафінованою олією, що вигідно з державних позицій. У квітні укотре було побито рекорд: місячний обсяг експорту цього продукту здолав позначку в 100 тисяч тонн. Активно купують нашу олію Італія, Туреччина, Кіпр, Франція, Нідерланди, Алжир, Єгипет. Найчорноземніша держава за обсягами експорту міцно утримує другу, після Аргентини, позицію. Здавалося б, від добра добра не шукають. Власне, і Мінагрополітики дотримується такої позиції. Там не збираються ініціювати зміни правил гри. За словами міністра Сергія Рижука, на ринку соняшнику і продуктів його переробки все спокійно і він «не потребує втручання (...), зріс експортний потенціал і стабілізовано внутрішній ринок».

Прихильники збереження мита кажуть про те, що його зниження нині вигідне лише трейдерам. Для сільгоспвиробників ціни на насіння, що склалися, були досить привабливими, навіть зважаючи на чинне 17-відсоткове мито. А зміни призведуть до того, що Україна, замість того щоб експортувати готову продукцію, стане сировинним придатком сусідніх країн.

Водночас Міністерство економіки і з питань європейської інтеграції домагатиметься ліквідації експортного мита на насіння соняшнику. Про це повідомив журналістам Міністр економіки і з питань європейської інтеграції Валерій Хорошковський. За його словами, питання про експорт культури необхідно врегулювати до вступу в СОТ.

Варто зазначити: «олійна війна» докотилася й до парламенту. Законопроект про скасування експортного мита очікує на розгляд у Верховній Раді з минулого року.

Валерій ДРУЖЕНКО.

ВРОЖАЙ-2003

Такого не було сто років

Ситуацію на полях у Харківській області фахівці Інституту рослинництва УААН сьогодні оцінюють як критичну. Такого збігу несприятливих чинників — сильні заморозки, відсутність весняних дощів і літня посуха — в інституті не пригадують. Навіть ті сільські господарства, що досягли успіху, цього року можуть залишитися без врожаю. Як кажуть хлібороби, якщо посуха не припиниться в найближчі кілька днів, можна вважати, що гроші, витрачені на посівну, вони просто закопали в землю.

Хрест на озимих після найлютіших заморозків поставили практично всі господарства області. Сподівання сільськогосподарників на ранні ярі пшеницю та овес лише за місяць знищила посуха.

Кожний із несприятливих чинників природи повторюється з певною циклічністю. Але в такій кількості вони останніх сто років не поєднувалися, каже кандидат сільськогосподарських наук Наталія Рябчун.

Утім, в Інституті рослинництва радять робити ставку на досягнення сільськогосподарської науки, а не на милість природи. Вчені впевнені: якщо точно дотримуватися всіх приписів агрономів, можна протистояти будь-якій погоді.

У практиків оптимізму менше. Село Руська Лозова. Дощу тут не було вже сорок два дні. Від посухи навіть елітна пшениця завмерла в рості. За словами директора ВАТ «Аграрій» Стефана Ткаченка, на добрива і хімікати грошей не шкодували. Тут немає ні бур'янів, ні шкідників. Але немає й живодайної вологи...

Микола КОСИЙ.

Харків.

ЗНАЙ НАШИХ!

У подарунок — школа

І не яка-небудь іграшкова чи віртуальна, а справжня. Зробив цей небувало щедрий подарунок рідному Конотопу колишній випускник середньої школи № 7, а нині один з провідних московських підприємців. Сьогодні тривають опоряджувальні роботи у двоповерховому красені з сучасним інтер'єром і просторими світлими класами.

Утім, меценат не обмежився лише зведенням навчального корпусу. Тепер він фінансує проектно-кошторисну документацію на спорудження спортивного і актового залів, їдальні, спортивних та ігрових майданчиків, які також зводитимуть на кошти очолюваної ним будівельної фірми.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

ФОТОФАКТ

Під час спільних навчань штабу цивільної оборони Донецького аеропорту і підрозділів МНС на злітній смузі Донецька було ліквідовано загорання, що спалахнуло на борту літака.

На знімку: на задньому плані — Як-42, аналогічний тому, котрий зазнав аварії у Туреччині в травні нинішнього року.

Фото УНІАН.

Хлібні кіоски зустріли споживачів новими цінниками

У Запоріжжі після виборів міського голови зріс за ціною продукт № 1. Хліб «Бородінський» подорожчав на 20 копійок, «Дарницький» — на 12, «Хортицький» — на 5 копійок за буханку. За неофіційними даними, причина підвищення цін на сорти хліба масового споживання — відсутність у регіоні необхідних запасів зерна і можливості зробити закупівлю за прийнятними цінами. Водночас керівники області заявляють, що Запорізька область має намір цього року закупити пшеницю в Казахстані у зв'язку з очікуваним зниженням урожаю зерна.

АКТУАЛЬНО

Возять нас

Сім нових автобусних маршрутів громадського користування запроваджено з початку нинішнього року в Херсоні. Кількість машин збільшилася на 92 одиниці. На черзі — ще 14 автобусів середньої місткості, що їх придбають у комунальну власність. Управління транспорту міськвиконкому також налагодило перевезення населення приватним маломірним річковим флотом акваторією Дніпра, в заплавах якого розташовані дачі городян.

Уперше в Україні в Херсоні розв'язано проблему впорядкування роботи таксі індивідуального користування усіх форм власності. До того ж з метою вдосконалення пасажироперевезень виконком міської ради вирішив ввести у практику щотижневі звіти міських перевізників про усунення виявлених у роботі недоліків.

Алла БРУСИЛОВА.

СПОРТ

Не в пляшках істина...

Футбол. Відбірковий цикл Євро-2004.

Група 6. Північна Ірландія—Іспанія. 0:0.

Греція—Україна. 1:0. Хрістеас, 86. На 16-й хвилині Яннакополос не реалізував пенальті.

Греція: Нікополідіс, Сейтарідіс, Фіссас, Дабізас, Деллас, Капсіс, Загоракіс (Цартас, 72), Лакіс (Хрістеас, 46), Врізас (Хутос, 66), Карагуніс, Яннакополос.

Україна: Шовковський, Несмачний, Федоров, Головко, Тимощук, Шевчук, Шевченко, Гусін, Закарлюка (Калиниченко, 90), Воронін (Пуканич, 90+2), Ребров (Воробей, 61).

Попереджено: Головка, 23, Тимощука, 52.

Арбітр — Франк де Бліккер (Бельгія).

11 червня. Афіни. Стадіон «Апостолос Ніколадіс». 16 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Греція	4	0	2	6—4	12
Іспанія	3	2	1	10—3	11
Україна	2	3	1	10—8	9
Вірменія	1	1	3	6—11	4
Північна Ірландія	0	2	3	0—6	2

Як відомо, наступного року Афіни прийматимуть чергові літні Олімпійські ігри. Але склалося таке враження, що в запасі у господарів є принаймні ще років із п'ять. Олімпійські об'єкти готові наполовину. А на будівельних майданчиках — мертва тиша. Лише трамвайний маршрут уздовж берега моря прокладають швидкими темпами. Теж потрібна річ.

Самі греки кажуть, що вони — люди останньої миті. І за рік, що залишився, усе встигнуть добудувати. Може, й так. А от гостинності, чомусь здається, їм не додастся. Те, що, м'яко кажучи, виробляли місцеві «фани» на стадіоні клубу «Панатінаїкос», просто шокувало. Такого свинства десь іще в Європі не побачиш. Бідний Шовковський весь час перебував, мов на мінному полі. З невеликим інтервалом біля його ніг вибухали петарди, падали червоні ракети, в голову летіли пляшки з водою, різне залізяччя. Одне слово, на трибунах були справжнісінькі варвари, котрі іменують себе еллінами.

Арбітр ніяк не реагував на це (як і на викрутаси грецьких футболістів). Подейкують, що за такі «жарти» глядачів грецька федерація заплатить штраф. Та нам від цього не легше. Після зустрічі Андрій Шевченко сказав, що важко було грати проти дванадцятьох — одинадцяти суперників й арбітра.

Утім, це все-таки другорядні причини, котрі вплинули на результат матчу. За поразку мають дорікати собі насамперед тренери і футболісти збірної України. Хоча в бажанні грати і самовіддачі їм не відмовиш. Претензії можуть бути лише в царині тактики, виконавської майстерності.

Характерний момент. Протягом досить тривалого часу у другому таймі греки підсіли, гра в них вочевидь розклеїлася. Здавалося, ось шанс. Ідіть собі потужно на мури суперника і беріть його фортецю. Ніхто не заважає. Однак наші з незрозумілою впертістю... тиснулися до власних воріт. Забракло потуги. А де їй, скажіть, узятися? Коли не в найкращій формі перебувають Гусін, Тимощук, Ребров. Закарлюка, як на мене, це просто чужий у цій компанії. Несмачний грав на незвичному для себе флангі. Нарешті, напередодні зустрічі на тренуванні відчув гострий біль у м'язі Горшков, котрий останнім часом був таким корисним і «фартовий» для збірної України.

Однак доля нам подарувала-таки шанс на 59-й хвилині, коли Ребров добротним пасом вивів на ударну позицію Шевченка. Той потужно пробив, але влучив у воротаря. У жодному разі не збираюся повчати видатного майстра. Але висловлю припущення: а чи не варто було обробити м'яча і пробити низом?..

Єдиний, до кого в нас не може бути жодних претензій, — це Олександр Шовковський. Він просто герой цього поєдинку. Про його мужність і витримку ми вже згадували. Але він ще й парирував у дебюті пенальті, призначений за те, що Ребров зачепив Фіссаса. Та ще багато разів рятував команду.

(Закінчення на 10-й стор.).

Хокеїсти з Вінниці — перші в Європі

Хокей на траві. Кубок європейських чемпіонів уперше здобула команда «Колос-Секвойя» з Вінниці. У Болгарії, де проходили змагання, на шляху до фіналу вінничани з однаковим рахунком (2:1) здолали чемпіонів Угорщини й Уельсу, а також розгромили шведів — 5:0! За словами головного тренера команди Павла Мазура, перемогу у фіналі над чемпіоном Португалії (3:1) вдалося здобути завдяки не лише майстерності, а й психологічній перевазі над суперником, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

Український День Італії

Сьогодні, 13 червня, у Верховній Раді України відбудеться День Італії. Захід проходитиме у вигляді «круглого столу» за участю делегації Палати депутатів італійського парламенту, очолюваної заступником Голови палати Клементе Мастеллою.

Італійська Республіка є однією з найрозвиненіших країн світу, впливовим членом Європейського союзу, посідаючи за кількістю населення друге місце в Європі після ФРН, входить до «Великої сімки». Як відомо, розвиток відносин з ЄС — пріоритетний напрям зовнішньої політики України. А поглиблення співпраці з його окремими членами, тим паче такими великими, як Італія, також, безумовно, належить до наших зовнішньополітичних пріоритетів.

У лютому цього року в Україні з візитом перебували члени парламентської групи дружби Італія—Україна. Італійські парламентарії провели низку зустрічей та переговорів. Зокрема, члени делегації зустрілися з Головою Верховної Ради України В. Литвином, заступником державного секретаря Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції В. Безрученком, заступником глави адміністрації Президента України А. Орлом, народними депутатами України.

26—28 березня відбувся офіційний візит до Італії делегації Верховної Ради України на чолі з Головою українського парламенту В. Литвином. Під час візиту пан Литвин зустрівся з міністром закордонних справ Італії Ф. Фраттіні, Головою Сенату Італійської Республіки М. Пероєю, Президентом Палати депутатів П. Казіні, іншими офіційними особами.

Під час зустрічей було обговорено широке коло питань, у розв'язанні яких зацікавлена і Україна, і наші італійські колеги. Вони, зокрема, стосувалися інтеграції України до європейських та євроатлантичних структур, залучення італійських інвестицій в економіку України, боротьби з нелегальною міграцією та торгівлею людьми, легалізації статусу українських робітників в Італії, співробітництва у галузі культури тощо. З метою поглиблення співпраці на парламентському рівні нами була висловлена ініціатива проведення Дня Італії у Верховній Раді України. Ідея була з готовністю сприйнята італійською стороною і реалізована у вигляді «круглого столу», який і проходитиме сьогодні у приміщенні українського парламенту.

З нагоди проведення заходу до нашої країни прибула італійська парламентська делегація на чолі з заступником Голови Палати депутатів Клементе Мастеллою. Основними темами обговорення будуть співпраця України та Італії в питаннях європейської та євроатлантичної інтеграції, економічні аспекти співробітництва між двома країнами.

Як відомо, починаючи з другої половини поточного року Італія головуватиме в Європейському союзі. З огляду на це, наші двосторонні відносини набувають особливого значення. Ми сподіваємося на підтримку євроінтеграційних прагнень України з боку Італії, зокрема з боку наших колег парламентаріїв, яка й була обіцяна під час зустрічей.

Цікавими і багатообіцяючими видаються також перспективи українсько-італійської співпраці в галузі економіки. Особливо це стосується таких галузей, як космічна, енергетична, машинобудування, транспортні перевезення, сільське господарство, зв'язок, легка та харчова промисловість. Цікавим для України може виявитися досвід реформування економіки, яке відбувалося в Італії після Другої світової війни, а також досвід перетворення сільського господарства на високопродуктивне. Характерно, що основні промислові потужності в Італії, як і в Україні, зосереджені в окремих регіонах — на півночі та на сході. Як і Україна, Італія залежить від імпорту енергоносіїв — майже 75% завозиться з-за кордону. Крім того, Італія може стати непоганим ринком для нашого зерна, адже ця країна не забезпечує цілком своїх потреб у такій продукції. Вже нині італійські спагеті та равіолі виробляються з української пшениці.

Сьогодні Італія є одним з основних партнерів України у галузі торгівлі і посідає за її обсягами друге місце серед країн Західної Європи. При цьому за обсягами експорту з нашої держави в поточному році італійці посідають перше місце в Західній Європі, випередивши Німеччину: на Італійську Республіку нині припадає 4,8% українського експорту (третій показник після Росії й Туреччини).

Одним з пріоритетних завдань для України є залучення іноземних інвестицій. Станом на 1 січня 2003 року загальний обсяг прямих італійських інвестицій в економіку України становив 86,7 млн. доларів. Порівняно з іншими країнами ЄС Італія у цій царині посідає п'яте місце, її частка становить 5%. Ця цифра, безумовно, не відповідає величезному потенціалу розвитку відносин між двома країнами у галузі економіки.

В Україні зареєстровано 284 підприємства за участю італійського капіталу, з них 182 є спільними підприємствами. Цікаво, що Італія також є об'єктом вкладення вже українських інвестицій. Звичайно, їх обсяги є порівняно мізерними: у три італійські підприємства було зроблено українських капіталовкладень на суму 355,5 тисячі доларів.

У цьому контексті неабиякого значення набуває безпосередня співпраця між окремими регіонами двох країн. Таке співробітництво було започатковано, зокрема, між Дніпропетровською областю та Ломбардією, Одеською та Лігурією, Харківською областю та Емілією-Романьєю.

Сподіватимемося, що активний розвиток контактів між нашими країнами, зокрема і на парламентському рівні, сприятиме зростанню поінформованості про Україну, зацікавленості у співробітництві з нами і, відповідно, збільшенню італійських інвестицій в економіку України.

Багатообіцяючим планом у розвитку наших взаємин у транспортній галузі є побудова транс'європейського міжнародного транспортного коридору №5. Італійці неодноразово висловлювали неабияку зацікавленість у здійсненні цього проекту і готовність вкладати у нього інвестиції. З ініціативи українського та італійського міністрів транспорту в жовтні 2002 року в Києві було проведено відповідну міжнародну конференцію.

Задля розвитку авіаційного сполучення між Україною та Італією проводиться робота щодо надання можливості національному перевізнику України розпочати здійснення регулярних рейсів до півночі Італії (Мілан). У галузі автомобільного транспорту наша країна отримала 500 додаткових дозволів на здійснення автоперевезень між Україною та Італією, триває активна робота на двосторонньому рівні в рамках Змішаної українсько-італійської комісії з питань автотранспорту.

Останнім часом спостерігається пожвавлення українсько-італійської співпраці у військовій та військово-технічній галузях. 17 березня 1998 року під час візиту до Італії Міністра оборони України було підписано Угоду про співробітництво у військовій галузі між Міністерством оборони України та Міністерством оборони Італії (набула чинності 5 січня 2001 року). Готується до підписання міжурядова угода про військово-технічне співробітництво. Серед останніх спільних заходів у цій галузі можна назвати робочий візит Міністра оборони України до Італії (10—11 грудня 2002 р.), візит бойових кораблів Військово-Морського флоту України до Італії (червень 2002 р.), відвідання Італії Головнокомандувачем ВМС України (жовтень 2002 р.) та ін.

Корисним може виявитися для України також досвід італійських колег у боротьбі з мафією. В італійському парламенті є спеціальний так званий шостий комітет — «Антимафія», з яким найближчим часом планується налагодити тісне співробітництво. Крім того, по лінії виконавчої влади ще у лютому 2001 року було підписано Меморандум про співробітництво між Генеральною прокуратурою України та італійським національним управлінням «Антимафія». Також мала місце низка обмінів візитами делегацій різних відповідних служб двох країн.

Розвивається також співробітництво між Італійською Республікою та Україною у галузі культури. Зокрема, італійцями була висловлена ініціатива про відкриття «Італійського дому» в Україні, яка була нами з готовністю сприйнята. У свою чергу, українською стороною було запропоновано відкрити «Український дім» в Італії. Це надало б значні можливості для розвитку контактів на різних рівнях, взаємовигідного бізнесу та інтенсифікації культурних обмінів.

Одним із найважливіших і нагальних питань в українсько-італійських відносинах є запобігання нелегальній міграції, боротьба з торгівлею людьми та захист українських робітників в Італії, яких налічується, за різними даними, 100—120 тисяч. Слід зазначити, що ми постійно працюємо на цьому напрямі і піднімаємо згадане питання під час різноманітних зустрічей. Нині проводиться активна робота щодо підписання українсько-італійської угоди про взаємне працевлаштування громадян та їхній соціальний захист. Планується, зокрема, виділення річних квот на працевлаштування, розмір яких уточнюється. Також італійська сторона висловлювала ідею створення професійних курсів для іноземних робітників при італійських підприємствах, щоб останні мали змогу отримувати вже готові кадри.

У цьому контексті також розглядалося звернення українців, які мешкають і працюють у Неаполі, про відкриття українського консульства у цьому місті. Італійська сторона не заперечує проти цієї ініціативи, і Міністерство закордонних справ готове працювати у цьому напрямі. Треба підкреслити, що таким питанням слід надавати пріоритетного значення, адже вони стосуються конкретного громадянина України, якого і покликана перш за все захищати держава.

Розвитку та поглибленню українсько-італійського співробітництва, безумовно, сприятиме і сьогоднішній День Італії у Верховній Раді України. Ми раді вітати делегацію парламенту Італійської Республіки в Україні і сподіваємося, що приїзд таких поважних гостей напередодні головування Італії в Європейському союзі стане добрим знаком і Україна відчуватиме політичну підтримку своїх євроінтеграційних прагнень з боку цієї країни.

Ігор ОСТАШ,
заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах.

АКТУАЛЬНО

Про продтовари і навари по-чернігівськи

Депресивний регіон... Цей економічний термін, який не дуже давно ввійшов до широкого вжитку став свого роду клеймом для половини території України. Розвал промисловості й сільського господарства, безробіття, соціальна незахищеність, більш ніж скромні зарплати за непомірності цін на необхідні харчові продукти — усі ці ознаки регіону, що живе переважно за рахунок мізерних державних дотацій, накладають своєрідний відбиток депресивності й на його мешканців.

Під час чергового прийому громадян у Чернігові до мене звернулася група виборців. Усі вони просили про одне: розібратися в ситуації, що склалася нині на одному з унікальних підприємств Чернігова — ВАТ «Чернігівпродтовари», контрольним пакетом акцій якого володіє міськрада. Створювалася ця структура з найкращими намірами наповнити власними зусиллями убогу міську казну і забезпечити населення дешевими харчовими продуктами. Такий нестандартний підхід дав свої плоди, щоправда, далекі від очікувань чернігівчан. Ознайомившися з звітом про фінансові результати діяльності ВАТ «Чернігівпродтовари», я зі здивуванням довідався, що 2002 року його річний прибуток становив аж 600 гривень, притім, що річний товарообіг — 40 мільйонів гривень. Воістину небувалі "досягнення" керівництва «Чернігівпродтовари» у сфері управління, якщо врахувати, що середня рентабельність підприємств у сфері торгівлі становить 20 відсотків. Чомусь мені здається, що «стратегічний план» розвитку цього підприємства передбачав нульову рентабельність. Цієї мети фактично досягнуто. До того ж у рекордний термін — з огляду на те, що 2001 року прибуток ВАТ «Чернігівпродтовари» становив понад 230 тисяч гривень.

Невеликий екскурс в історію ВАТ «Чернігівпродтовари». Це підприємство, створене 1995 року рішенням сесії міськради, є правонаступником міського державного комунального виробничо-торгового підприємства «Продтовари». На сьогодні номінальна вартість пакета акцій, що належить міськраді, — 1 мільйон 10 тисяч гривень.

Безперечно, прибуток підприємства насамперед залежить, як я собі уявляю, від грамотної цінової політики. Однак річний прибуток розміром у 600 гривень, мені здається, аж ніяк не свідчить про бажання влади демпінгувати на шкоду власним інтересам. Жодного зниження цін мешканці Чернігова не помітили. Вартість найнеобхідніших продуктів у мережі магазинів «Чернігівпродтовари», на мій погляд, одна з найвищих у місті. Маркетингова політика як така, припускаю, взагалі відсутня. Якщо зараз більшість подібних підприємств працює прямо з постачальниками, то керівництво «Чернігівпродтовари» свою діяльність, як мені відомо, здійснювало через мережу посередників.

Ще 1995 року у власності ВАТ «Чернігівпродтовари» було 52 магазини, а нині, за моїми даними, — 34. У 2002 році, як мені відомо, продано мережу приймальних пунктів склопосуду, склад солі, фасувальний цех. Постало питання про продаж оптової бази. Цей розпродаж, на мій погляд, є порушенням Закону України «Про державну програму приватизації», у якому передбачено захист прав акціонерів під час закріплення пакета акцій — до виконання плану приватизації забороняється підприємству й органам приватизації відчужувати майно. Такі дії суперечать і рішенню акціонерних зборів від 29.03.2001 року, яким забороняється відчужувати майно без документального визначення доцільності такого відчуження.

Кілька спроб запобігти сваволі було зроблено на місцевому рівні. Щоправда, успіхом це не увінчалося. Я б, у свою чергу, порекомендував правоохоронним органам Чернігівської області сконцентруватися на боротьбі з розкрадачами муніципального майна, а не з неугодними.

Днями відбулися загальні збори акціонерів ВАТ «Чернігівпродтовари». Розглядалися звіти правління, ревізійної комісії і спостережної ради. Пропозиція визнати звіти незадовільними не знайшла підтримки... Справді, навіщо? Адже тоді доведеться визнати незадовільним і звіт за 2003 рік, оскільки згідно з фінансовим планом очікуваний річний прибуток становитиме аж 2,5 тисячі гривень — на рівні місячної заробітної плати керівника цього підприємства. Якою ж мірою можна бути упевненим у своїх діях, щоб робити такі прогнози? До речі, за наданою мені інформацією, контрольна комісія з перевірки діяльності ВАТ «Чернігівпродтовари» вже почала працювати.

Однак, з огляду на те, що місцева влада, як мені здається, не зацікавлена в долі одного з найбільших міських підприємств і під фінансовим оздоровленням цієї структури, ймовірно, розуміє отримання символічного прибутку, гадаю, що проблему краще вирішать не санатори, а Генеральна прокуратура. Верховна Рада підтримала направлений мною депутатський запит на ім'я Генерального прокурора України стосовно зловживання службовим становищем і порушення законодавства про приватизацію об'єктів комунальної форми власності керівництвом ВАТ «Чернігівпродтовари». Можливо, саме справа чернігівських продтоварів стане прецедентом, що допоможе призупинити «довгограючий» процес розбазарювання комунальної власності. А перед новим чернігівським губернатором відкриється «неоране поле» можливостей боротьби з номенклатурою, яка панує в регіоні вже понад 10 років...

Микола РУДЬКОВСЬКИЙ,
народний депутат України.

Мовне питання і стратегічний вибір України

Незалежна Україна існує вже майже 12 років. Але багато концептуальних питань громадського життя країни досі залишаються відкритими. До їх числа належить мовне питання, навколо якого зламано чимало списів. Сторони навели багато аргументів на користь того чи іншого рішення, відбулася величезна кількість громадських обговорень, диспутів у пресі. Проте суспільство ані на крок не наблизилося до розв'язання цієї болючої проблеми.

Чому? Адже відомо, що абсолютна більшість громадян України виступає за найдемократичніше розв'язання мовного питання —закріплення державного статусу двох найпоширеніших в Україні мов, української й російської. Чому ж особам, наділеним державною владою, не вистачає мужності прийняти це доленосне рішення і тим самим зняти багаторічну напругу в суспільстві?

Характерно, що, ухиляючись від наростаючих вимог громадськості вжити законодавчих заходів для урівнення статусу української й російської мов, чиновники намагаються підкреслити, що, мовляв, це питання неактуальне. Помилковість цього твердження підтвердив, зокрема, жвавий читацький відгук на мою статтю «Якою бути російській мові» у газеті «Голос України» за 10 січня 2003 р. Величезна кількість емоційних листів від людей, котрі як підтримують, так і критикують мою позицію, — ще одне свідчення того, наскільки перезрілим і животрепетним є в Україні мовне питання.

1. Проблема мови і концепції її розв'язання

Так, тяжкі соціально-економічні труднощі, що їх переживає більшість українських родин, позначаються на шкалі цінностей пересічного громадянина. Сьогодні питання соціального і навіть фізичного виживання для нього набагато актуальніше за все інше. Але в такому разі влада, представляючи інтереси народу, мала б подбати хоча б про те, щоб звільнити обтяжених повсякденними турботами громадян від зайвого дискомфорту, пов'язаного, в тому числі, і з проблемою мови. Бо інакше виникає цілком резонна підозра, що ті, хто говорить про «неактуальність» мовного питання, воліли б бачити його завжди «відкритим», щоб спекулювати на проблемах народу і тримати суспільство у постійній штучній напрузі.

Якщо підсумувати всі підходи і пропозиції, накопичені за десятиліття суперечок і обговорень, існують дві концепції розв'язання мовного питання в Україні.

Перша має на увазі, що єдиною мовою, яка користується законодавчим статусом і державною підтримкою, буде українська мова. На розвиток цієї ідеї лунають пропозиції про жорсткішість мовного режиму — адміністративне переведення на українську мову навчання у всіх навчальних закладах, мовлення ЗМІ, проведення громадських заходів, спілкування посадовців з громадянами тощо. Іншими словами, формальне панування державної мови має охопити всі сфери життєдіяльності. Решті мов, можливо, залишиться місце хіба що в приватному житті громадян.

Ні, я не згущую барви. Тому що саме за таким сценарієм пішла реалізація «одномовної» концепції в тих регіонах, де її взяли до виконання. У західних областях України, та й то не в усіх, залишилося всього кілька шкіл з російською мовою навчання. Атмосфера нетерпимості до всього російського визначила масовий вихід з регіону росіян і російськомовних мешканців. Тепер по той бік Збруча їх залишилося менше половини від чисельності 1989 р. А були це в основі своїй кваліфіковані фахівці в різних галузях промисловості. Чи не тому начисто розвалилася індустрія Західної України (на відміну від інших регіонів), а мільйони галичан і волинян, залишивши родини, подалися на заробітки за кордон?..

Друга концепція розв'язання мовної проблеми від самого початку ставить питання інакше: не «або українська, або російська», а «і українська, і російська». Форма закріплення рівного статусу двох найпоширеніших в Україні мов може варіюватися: від затвердження державного статусу української й російської мов до вільного функціонування російської мови нарівні з українською за рішенням органів місцевого самоврядування.

2. В української мови немає гірших ворогів, аніж її надто завзяті захисники

Супротивники двомовності стверджують, що закріплення державного статусу за російською мовою призведе до збереження другорядних позицій української мови і фактично узаконить домінування в усіх сферах однієї мови — російської.

Добродії націонал-патріоти не можуть усвідомити одну просту річ: значення української мови для народу визначається не кількістю шкіл, театрів чи книгарень, де домінує українське слово, а виключно якістю, духовною й культурною цінністю цього продукту, буде це навчання, аудіокасета, фільм чи періодичне видання. Огляньмося на пройдене: чи багато користі принесла політика українізації? Чи підвищився попит на українське слово? Чи вдалося компенсувати втрату російськомовного інтелектуального продукту настільки ж якісним україномовним? Ні й ще раз ні! Це визнають навіть самі діячі ура-патріотичної спрямованості, що й на 14-м році офіційного домінування української мови здіймають вселенське виття про «русифікацію». А тим часом те, що галицькі націоналісти називають русифікацією, буде це спад попиту на україномовну книжкову і газетну продукцію чи зниження авторитету україномовного кінематографа, естрадного мистецтва, — все це результати їхньої руйнівної діяльності.

В української мови немає гірших ворогів, чим її надто завзяті захисники. Тому що все нав'язуване силою зустрічає природну і справедливу відсіч. Чиновницький безум перетворив мову Тараса Шевченка та Лесі Українки на знаряддя примусу, на символ офіціозу, що з ним пов'язують весь негатив держави. Можна з упевненістю сказати: в Українській РСР, якій приписують «жахи русифікації», українська мова займала більш почесне місце і користувалася більш ефективною підтримкою держави, аніж тепер, у незалежній Україні, володіючи статусом єдиної державної мови!

3. Чому російською писали Гоголь, Короленко, Шевченко

Присутність російської мови в Україні не є результатом якоїсь міфічної «русифікації», «колонізації» нашої країни, і навіть не визначається фактом проживання в Україні мільйонів уродженців Російської Федерації чи їхніх прямих нащадків. Суть у тому, що російська мова є настільки ж корінним і природним засобом спілкування жителів України, настільки ж місцевим і самобутнім явищем, плодом творчих зусиль нашого народу, як і мова українська. Аж до 19-го століття східні слов'яни, предки сучасних росіян, українців і білорусів, формували єдину літературну мову.

Незалежно від політичних перипетій і державних кордонів, українська інтелектуальна еліта брала активну участь у розвитку загальноросійської «книжної» мови, збагачуючи церковнослов'янську основу місцевим колоритом. Великий внесок у розвиток мови й літератури східних слов'ян зробило українське православне духівництво і київські вчені. За граматиками Лаврентія Зизанія і Мелетія Смотрицького в 17-18 століттях навчалися в школах по всій Русі. Видатним центром розвитку східнослов'янської, загальноросійської словесності була Києво-Могилянська колегія. Випускник київської братської школи Єпіфаній Славинецький, запрошений за патріарха Никона до Москви, став одним з перших російських філологів, автором «Лексикону греко-слов'яно-латинського» і «Лексикону філологічного». Основу виробленої українцями книжної мови продовжували розвивати Кантемир, Тредіаковський, Ломоносов, Державін, Пушкін і вся плеяда великих російських письменників 19-го століття.

Знаючи ці цілком доступні факти, легко зрозуміти, чому російською мовою писали Микола Гоголь, Володимир Короленко, чому по-російськи написаний прозовий доробок Тараса Григоровича Шевченка і його щоденники. Адже тільки дрімучий дурень може відмовитися від своєї, створеної працею своїх предків мови на догоду політичній дурості, купити квиток — і піти пішки, на зло кондукторові. Адже навіть Михайло Драгоманов, авторитет і в націоналістичних колах, писав: «У героях Тургенєва ми, українці університетського виховання, пізнаємо самих себе: там наші почуття, наші думки, наша психіка! Я маю сказати, що чув навіть від деяких галичан, неупереджених народовців, які познайомилися з Тургенєвим або в оригіналі, або в перекладах, у тому числі й галицьких, і які казали, що «ще не читали нічого їм такого рідного, як твори Тургенєва».

4. Українська мова не є антагоністом російської мови

Повертаючись до питання, порушеного на початку статті: чому ж усе-таки мовне питання не знаходить свого розв'язання, — візьму на себе сміливість стверджувати, що головну роль у цьому відіграє аж ніяк не слабкість чи сила аргументів тієї чи іншої сторони. Справа в тому, що вибір мовного шляху є насправді стратегічним вибором України її геополітичного майбутнього.

Формування української літературної мови стало реальністю набагато пізніше. Українська мова зовсім не є антагоністом російської мови, хоча процес її розвитку був із самого початку штучно politизований силами, зацікавленими в ослабленні єдності східних слов'ян, на якій завжди грунтувалася міць Російської держави —історичної форми продовження Русі.

Впорядковані літературні форми, урятовані від невиправданих запозичень, українська мова здобула тільки після утворення Української РСР. Саме з радянським періодом вітчизняної історії пов'язаний розквіт української словесності, створення багатої сучасної лексичної бази української мови, нагромадження небаченого доти обсягу україномовної інформації.

З величезним жалем можна констатувати, що влада незалежної України, як звичайно, разом з водою вихлюпнула і дитину. За період з 1991 року в сфері розвитку української мови, її наукового фундаменту і привабливого іміджу не вдалося зробити і сотої частки того, чого досягла Радянська Україна.

У практику незалежної України не ввійшли такі позитивні моменти досвіду, як інтенсивний розвиток української мови, оточеної кваліфікованою турботою держави, поряд з повноцінним функціонуванням мови російської. Органи влади УРСР набагато ефективніше створювали умови для вивчення української мови, ніж сучасні українські чиновники. Згадаймо: за Радянського Союзу українську мову вивчали в усіх без винятку школах республіки. І школи ці давали дуже високий рівень освіти.

5. Чому в школах України російську мову не вивчають як обов'язковий предмет

У зв'язку з цим поставмо собі питання: чому в школах України російську мову не вивчають як обов'язковий предмет? Хіба російська мова перестала бути для десятків мільйонів громадян нашої країни повсякденним засобом спілкування? Хіба російська мова для України менш значуща, ніж англійська? Чи українцям її важче вчити, ніж німецьку або французьку?

Насправді дві концепції розв'язання мовного питання символізують роздоріжжя, на якому застрягло наше суспільство. Куди і з ким рухатися? У фарватері Заходу в ролі почту світового гегемона, обслуговуючи його економічні інтереси дешевою сировиною, робсилою і територією для утилізації відходів? Такий геополітичний вибір нерозривно пов'язаний з відмовою від будь-яких натяків на зв'язок зі східнослов'янською цивілізацією, з Російським Православ'ям і російською мовою як корінними сполучними ланками Росії, України й Білорусії. Бо інакше «європейський вибір» України нелогічний, необгрунтований і має вигляд відвертої авантюри властей предержащих, чим він насправді і є.

Однак уся логіка української історії і нашого сучасного життя, сповненого труднощів і поразок, підказує, що єдиним вектором геополітичного розвитку України, при якому вона відбудеться як повноцінна держава, а її народ знайде гідне існування, є інтеграція з Росією, Білоруссю, іншими державами євразійського простору. Тут для України уготоване місце, адекватне її історичній, духовній, економічній і ментальній специфіці. Розворот державної політики в цьому напрямку автоматично знімає всі протиріччя, що обтяжують нині українське суспільство, всі штучні стопори, які блокують його динамічний розвиток.

Становище російської мови в Україні слугує лакмусовим папірцем, індикатором наявності чи відсутності історичної пам'яті, здорового глузду й перспективного мислення в правлячої еліти держави. Тому питання про надання російській мові офіційного статусу, яке порушує Всеукраїнське об'єднання «Спадкоємці Богдана Хмельницького», важливе і принципове. Це — не «окремість». Це — стратегія!

Леонід ГРАЧ,
народний депутат України, голова Всеукраїнського об'єднання «Спадкоємці Богдана Хмельницького».

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Президентові України Л. Кучмі

На дванадцятому році незалежності наступ на українську мову і культуру набуває все більших масштабів і все цинічніших форм. Свідченням цього є ратифікація Європейської хартії регіональних мов і мов меншин у тому вигляді, в якому Верховна Рада прийняла її 15 травня.

Відомо, що Європейську хартію було розроблено з метою захисту тих мов, яким загрожує зникнення. Водночас у преамбулі Хартії зазначено, що «охорона і розвиток регіональних мов або мов меншин не повинні перешкоджати офіційним мовам і необхідності вивчати їх». Крім того, Хартія, враховуючи «специфічні умови <...> різних європейських держав», дає широкі можливості вибору з-поміж переліку зобов'язань таких, які відповідають національним інтересам держави, що ратифікує Хартію. Слід зазначити, що Хартію ще не ратифікувало чимало країн, в тім числі багатонаціональна Російська Федерація.

Зрозуміло, що тим, хто «проштовхував» прийняття цього документа у Верховній Раді, не йдеться ні про європейський вибір України, який лише задекларовано, ні про захист мов тих національних меншин, які перераховано в прийнятому документі, а саме білоруської, болгарської, гагаузької, кримськотатарської та інших. Проімперськи, шовіністично налаштована частина депутатів Верховної Ради використала Хартію, щоб юридично закріпити фактичне домінування російської мови в усіх сферах суспільного життя України.

Спричинене попередньою тривалою русифікацією викривлення мовно-культурного розвитку нашої країни полягає в тому, що фактично до становища упослідженої меншинної мови, яка потребує державної підтримки й захисту, яких досі не має, зведено мову титульної нації. На сьогодні єдиним захистом української мови є її державний статус. Надання, згідно з прийнятим документом, таких же прав російській мові як колишній мові загальноімперського поширення, що внаслідок відсутності в нашій державі мовної політики продовжує активно витісняти українську з її власної території, розцінюємо як аморальну й цинічну за своїм характером спробу використання Європейської хартії з метою подальшої асиміляції і лінгвоциду української нації на її власній землі. Вважаючи, що прийняття такого документа загрожує виконанню 10-ої статті Конституції, вимагаємо від Президента України, як гаранта Основного Закону, накладення вето.

Валерій ШЕВЧУК, Михайлина КОЦЮБИНСЬКА, Роман КОРОГОДСЬКИЙ, Василь ЛІСОВИЙ, Сергій ГРЕЧАНЮК, Анатолій ШЕВЧЕНКО, Віталій ДОНЧИК, Лариса МАСЕНКО.

Схвалено Постановою Верховної Ради України від 22 травня 2003 року № 886-IV

Рекомендації парламентських слухань «Про функціонування української мови в Україні»

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Рекомендації парламентських слухань «Про функціонування української мови в Україні»

Зважаючи на висновки та пропозиції учасників парламентських слухань «Про функціонування української мови в Україні», Верховна Рада України **постановляє**:

1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань «Про функціонування української мови в Україні» (додаються).

2. Кабінету Міністрів України:

у процесі підготовки проекту Закону України про Державний бюджет України на 2004 рік, прийняття нормативно-правових актів і розробки державних програм щодо розвитку, функціонування та дослідження української мови врахувати зауваження та пропозиції, висловлені учасниками парламентських слухань;

на «Дні Уряду України» у жовтні 2003 року поінформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.

3. Видавництву Верховної Ради України підготувати та видати збірник матеріалів за результатами парламентських слухань «Про функціонування української мови в Україні». Управлінню справами Апарату Верховної Ради України профінансувати в установленому порядку витрати, пов'язані з виданням зазначеного збірника.

4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 22 травня 2003 року. № 886-IV.

Учасники парламентських слухань «Про функціонування української мови в Україні» (далі — учасники парламентських слухань), які відбулися 12 березня 2003 року, обговоривши мовну ситуацію в державі, відзначають, що на дванадцятому році незалежності українська мова як державна мова в Україні не набула належного поширення в усіх сферах суспільного життя.

Правовою основою для здійснення державної мовної політики в Україні є Конституція України, Закон України «Про мови в Українській РСР», Рішення Конституційного Суду України від 14 грудня 1999 року щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України, а також інші законодавчі акти, зокрема закони України «Про національні меншини в Україні», «Про освіту», «Про інформацію», «Про телебачення і радіомовлення», «Про видавничу справу», «Про рекламу», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» тощо.

Таким чином, законодавча база в Україні з цього питання відповідає загальноприйнятій світовій практиці й узгоджується з відповідними міжнародно-правовими актами. Однак, на думку учасників парламентських слухань, сьогодні мовна ситуація в державі свідчить про те, що лише задекларованості державного статусу української мови для повноцінного та незворотнього утвердження її в усіх сферах суспільного життя недостатньо — необхідні механізми реалізації вищезазначених правових документів щодо функціонування української мови, а також врегулювання питань, пов'язаних з удосконаленням юридичної відповідальності за порушення законів, які регулюють питання використання державної мови.

Останнім часом, незважаючи на законодавче закріплення за українською мовою статусу державної, відбувається процес звуження сфери її застосування, що спричиняє соціальну напругу в суспільстві, породжує сепаратистські настрої, суперечить інтересам національної безпеки України та ставить під загрозу її суверенітет і державне самовизначення.

Попри відсутність міжнаціональних конфліктів, досягнуту стабільність і толерантність у міжетнічних стосунках, законодавче та реальне забезпечення прав усіх національних меншин в Україні мовне питання часто перетворюється на дестабілізуючий чинник суспільного життя, що гальмує процес творення суверенної, демократичної, правової держави.

Вважаючи, що державна мовна політика в Україні повинна відповідати конституційним нормам, положенням відповідних міжнародно-правових зобов'язань України та стратегії державотворення;

враховуючи необхідність вироблення послідовного та виваженого підходу у вирішенні мовних проблем, недопущення при цьому політичних спекуляцій і міжетнічних конфліктів та відзначаючи важливість збереження стабільності в державі;

усвідомлюючи, що застосування мов у державі має стати чинником єднання, а не розбрату, —

учасники парламентських слухань рекомендують:

I. Президенту України:

створити в структурі центральних органів виконавчої влади центральний орган виконавчої влади з питань мовної політики;

створити консультативно-дорадчу раду з питань мовної політики, підзвітну Президентові України, включивши до її складу провідних фахівців — представників галузевих інститутів Національної академії наук України.

II. Верховній Раді України:

відкласти ратифікацію Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин до прийняття Верховною Радою України закону України про розвиток і застосування мов в Україні, яким буде передбачено реальний механізм захисту і утвердження української мови як державної в усіх сферах суспільного життя;

запровадити починаючи з 2004 року щорічні парламентські слухання, присвячені розвитку та функціонуванню української мови в Україні.

III. Кабінету Міністрів України:

1. Розробити та внести на розгляд Верховної Ради України:

а) проект Концепції державної мовної політики України;

б) проект загальнодержавної Програми розвитку, функціонування та дослідження української мови на 2004—2010 роки;

внести на розгляд Верховної Ради України до 1 липня 2003 року проект закону України про розвиток і застосування мов в Україні;

розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проекти законів України про внесення змін до відповідних законів України з метою:

а) заборони заснування в Україні засобів масової інформації іноземними юридичними і фізичними особами та особами без громадянства;

б) забезпечення україномовній продукції не менш як 70 відсотків часу трансляції та місця на шпальтах друкованих засобів масової інформації;

в) відмови телеорганізаціям, які порушують закони, що регулюють питання використання державної мови, в отриманні чи продовженні ліцензії на право користування каналами мовлення;

г) запровадження пільгового оподаткування та іншої фінансової підтримки україномовної друкованої продукції, періодичних видань, кіно- та аудіопродукції;

ґ) передбачення відповідальності за порушення законів, що регулюють питання застосування державної мови в Україні, зокрема для посадових осіб, які при виконанні своїх посадових обов'язків використовують як засіб спілкування іншу, не державну мову;

д) передбачення у законодавстві про національні меншини положення про обов'язковість володіння державною мовою громадянами, які належать до національних меншин і постійно проживають в Україні;

створити у структурі Кабінету Міністрів України управління з питань мовної політики;

враховувати щорічно при підготовці проекту закону України про Державний бюджет України на відповідний рік видатки на забезпечення виконання заходів, пов'язаних з розвитком, функціонуванням та дослідженням української мови, в тому числі за межами України;

передбачити починаючи з 2004 року збільшення асигнувань на розвиток та дослідження української мови, реалізацію додаткових заходів щодо розширення сфери її функціонування як державної;

фінансувати своєчасно і в повному обсязі витрати, передбачені на проведення заходів з розвитку, функціонування та дослідження української мови;

посилити контроль за цільовим використанням бюджетних коштів на реалізацію заходів, пов'язаних з розвитком, функціонуванням та дослідженням української мови;

розробити систему проходження курсів української мови для державних службовців;

запровадити поетапний механізм атестації державних службовців і викладачів навчальних закладів державної та комунальної форм власності на знання української мови;

сприяти збільшенню кількості та накладів видань художніх творів національної і світової класики, науково-популярної, технічної, довідкової літератури українською мовою для різних вікових груп населення;

розробити заходи щодо підтримки випуску національної кіно-, відео-, аудіопродукції, тиражування кращих українських фільмів, а також дублювання і озвучення українською мовою творів світового кіномистецтва;

розробити систему моніторингу та здійснити аналіз динаміки і характерних тенденцій розвитку етномовних процесів, функціонування української мови у різних сферах суспільного життя та регіонах України;

розробити і здійснити заходи щодо поліпшення якості перекладів на українську мову кращих творів світової драматургії, підвищення відповідальності художніх керівників за дотримання театром мовного статусу і чистоти мови з метою підвищення рівня мовної культури у театрально-видовищних закладах України державної та комунальної форм власності;

вважати першочерговою державною справою розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень та розробок у галузі лінгвістичної технології та створення інтелектуальних мовно-інформаційних систем нового покоління;

підготувати комплексну програму робіт з вивчення, подальшого вдосконалення європейських мов працівниками органів державної влади, державних установ та організацій, до обов'язків яких входять питання забезпечення європейської інтеграції України;

розглянути і затвердити у двомісячний термін підготовлений Національною академією наук України, Міністерством освіти і науки України та Міністерством оборони України проект міжгалузевої науково-технічної програми — Інформація. Мова. Інтелект;

сприяти забезпеченню фінансування державних програм із створення національної словникової бази, зокрема програми «Словники України», а також підготовки до друку багатотомних енциклопедичних видань та створення їх електронних варіантів:

а) Українського енциклопедичного словника у трьох томах;

б) Української літературної енциклопедії у п'яти томах;

в) академічної граматики української мови;

г) енциклопедії «Географічні назви України»;

ґ) енциклопедії «Українська мова»;

д) Шевченківської енциклопедії в чотирьох томах;

е) повного зібрання творів Т. Г. Шевченка у дванадцяти томах;

є) словника українських діалектів у п'ятнадцяти томах;

ж) Лексичного атласу української мови;

з) серії «Найкращі українські книжки для дошкільнят»;

сприяти підготовці та реалізації видавничої програми «Українська бібліотечна серія» на умовах бюджетного фінансування;

забезпечити представлення української мови у багатотомних міжнародних проектах: Загальнослов'янський лінгвістичний атлас, Лексичний атлас Європи, Атлас східнослов'янських мов;

забезпечити створення україномовних програм у комп'ютерній мережі Інтернет та на лазерних дисках;

сприяти перекладам українською мовою ліцензованої відеопродукції;

забезпечити впровадження української мови в усі сфери навчально-виховного процесу та позанавчальної діяльності навчальних закладів державної та комунальної форм власності.

2. З метою забезпечення належного функціонування української мови, розвитку української культури та освіти українською мовою в Автономній Республіці Крим — передбачати щороку у відповідній постанові Кабінету Міністрів України державне замовлення Таврійському національному університету ім. В. І. Вернадського у кількості 50 чоловік на підготовку фахівців з української мови і літератури заочної форми навчання для державних потреб;

вжити заходів щодо забезпечення в першочерговому порядку підручниками учнів загальноосвітніх навчальних закладів Автономної Республіки Крим, які навчаються українською мовою;

передбачити у проекті закону України про Державний бюджет України на 2004 рік кошти:

а) 60 тис. гривень — для Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського на придбання підручників, навчальних посібників і наукової літератури українською мовою;

б) 3 млн. гривень — на будівництво школи-гімназії з українською мовою навчання у м. Сімферополі;

в) 1 млн. гривень — на будівництво школи-гімназії з українською мовою навчання у м. Ялті;

г) 4 млн. гривень — на ремонт Кримського українського музичного театру;

ґ) 1,5 млн. гривень — Державному вокально-хореографічному ансамблю України «Таврія» ім. Л. Д. Чернишової для капітального ремонту будинку і придбання костюмів, інструментів, світло- та звукоапаратури;

виділяти щороку 300 тис. гривень на фінансування україномовної газети «Кримська світлиця»;

забезпечити виконання у 2003 році пункту другого постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1996 року про забезпечення належним приміщенням Всеукраїнського інформаційно-культурного центру у м. Сімферополі.

3. У зв'язку з відзначенням у 2004 році 190-ї річниці від дня народження генія українського народу Тараса Григоровича Шевченка та враховуючи значення його особистості і творчої спадщини у збереженні та розвитку духовних цінностей, національної самосвідомості українців — сприяти виданню двомовних видань (українською та іноземною мовами: російською, англійською, французькою, німецькою, іспанською тощо) творів Т. Г. Шевченка та інших видатних українських письменників для популяризації літературної спадщини українського народу за кордоном;

забезпечити фінансування реконструкції приміщення музею Т. Г. Шевченка та будівництва спеціального сховища для збереження рукописів класиків української літератури на території Шевченківського національного заповідника у м. Каневі.

IV. Телерадіоорганізаціям незалежно від форм власності та друкованим засобам масової інформації в Україні:

дотримуватися у своїй діяльності встановлених квот україномовного мовлення, національних фільмів та передач або програм національного виробництва відповідно до законів;

запровадити на радіо та телебаченні цикл постійних передач про традиції, звичаї і побут українського народу та пропаганду української мови;

продовжити обговорення в засобах масової інформації актуальних проблем сучасного стану функціонування української мови в Україні та завдань щодо підвищення її авторитету і престижу.

АКТУАЛЬНО

Генетично ми — єдиний народ

(Початок на 3-й стор.).

— Багатовекторна політика не така ущербна, як над нею іронізують. Країна не може підтримувати стосунки лише з одним регіоном. Але вона має визначитися зі стратегічними інтересами. А якщо проаналізувати нашу політику, то з'ясується, що коли нам стає важко, нічим платити за газ і нафту, ми вирушаємо до Москви і називаємо її стратегічним партнером. Коли нам вдається трохи виборсатися із економічних проблем, ми кажемо, що наша стратегічна лінія — Європа, а Москва залишається осторонь. Це стратегічна помилка. Ми, Росія і Білорусь, належимо до єдиної цивілізаційної родини, яка має свої східнослов'янські цінності, замішані на православних традиціях. Генетично ми — єдиний народ. І зректися цього неможливо навіть за бажання влади — це проти природи наших людей. Є східнослов'янський регіон з його величезними можливостями, резервом території та корисних копалин — і три країни, його складові, що мають триматися разом. І просуватися в інші регіони, погоджуючи свої позиції. Так ми впевненіше почуватимемося на міжнародній арені.

— До речі, як ви ставитеся до вступу України до Світової організації торгівлі?

— Переконаний, що це саме те питання, в якому позиції слов'янських держав мають бути погоджені. Якщо ми ввійдемо до СОТ поодинці, ми не зможемо не лише диктувати умови, а й щось попросити. А якщо ми погодимо наші дії з Росією і Білоруссю, то разом зможемо відстоювати свої інтереси. Але мені здається, що нас ще й підбивають до внутрішньослов'янської конфронтації. Нам кажуть: подивіться, яка в Європі цивілізація, вам потрібно туди, а Росія — євроазіатська країна. І кажучи це, сама Європа налагоджує тісні контакти з Росією — і культурні, і політичні, і економічні. Європа сполучається з Росією трубопроводами, які вже обминають Україну. Я гадаю, що базовим цінностям не можна зраджувати. І ми приречені борсатися, якщо не змінимо свою політику. Ми маємо, нарешті, визначитися: наш стратегічний партнер — Росія, і виходячи із цього, ми будуємо відносини з Європою, США та іншими країнами.

— Після війни в Іраку багато хто з аналітиків кажуть про те, що світ безповоротно змінився, і баланс сил у ньому порушено. Яка ваша думка?

— Світ змінився ще до війни в Іраку, він змінився з розвалом Радянського Союзу. Ще тоді з біполярного він перетворився на однополярний. Одну наддержаву було зруйновано, і світом почала правити друга наддержава — Сполучені Штати. І це, мабуть, погано, бо ця країна, маючи великий військовий потенціал, тепер намагається диктувати світові, як жити. Глобалізація відбувається не звичайним шляхом, а шляхом нав'язування США своїх порядків. Не сподобався Америці режим на Балканах — полетіли бомби, не сподобався режим Саддама Хусейна — знову бомбардування. Але це шлях до апокаліпсису, бо прийняти таку глобалізацію по-американському світ не зможе — це засвідчила й трагедія 11 вересня. Як на мене, США мають усвідомити, що так жити неможливо. Тим паче що перед земною кулею постають справді глобальні проблеми — виснаження природних ресурсів, нестача води і кисню, епідемії. Все це питання, які можна розв'язувати лише всім світом. Україна своє місце в цьому світі майбутнього досі не визначила. Але ж, якщо мислити завтрашнім днем, то величезні життєві резерви для людства знаходяться не на Заході, а в Росії, і добровільно відсікати себе від цього нерозумно.

— Незабаром після бойових дій в Іраку США у себе скасували запровадження проти України санкцій ГАТТ, а 23 українські компанії братимуть участь у тендері на післявоєнну відбудову Іраку. Як ви вважаєте, це свідчить про визнання України?

— Не знаю, наскільки серйозно Україна братиме участь у відбудові Іраку, хоча, як на мене, краще б вона брала участь у відбудові самої себе. Мені здається, зовсім не це свідчить про якесь визнання України, скоріше, це плата за нашу лояльність. Маємо зрозуміти: ми поки що не відіграємо самостійної ролі на міжнародній арені. Тому я не бачу якогось визнання нашого статусу.

— Ви кажете про спільні кроки, дії з Росією і Білоруссю. А як бути з негативним іміджем білоруської влади?

— Я зустрічався з Лукашенком, коли він робив доповідь у Національній академії наук України. І в мене склалося дуже позитивне враження: енергійна, освічена, знаюча людина, з чудовою пам'яттю і чітким баченням перспектив. Очевидно, він — сильна особистість. Щодо того, чи подобається він комусь чи ні... Вважаю, що це проблема виняткова білоруського народу. Їм подобається Лукашенко — вони нехай і живуть з ним. Те саме стосується й України. Якщо комусь не подобається наш Президент, це не означає, що до нас можуть приїздити і влаштовувати революції. Нас може цікавити одне: чи спроможні Лукашенко і Путін на спільні кроки з Україною у важливих питаннях взаємного співробітництва і на світовій арені? Відповідь, гадаю, сумнівів не викликає. От і все. Можна працювати. А потім будуть інші лідери. Та й річ не про них, у кінцевому підсумку, а про наші народи, про наше місце під сонцем. Я думаю, людство не може так жити: заглядати через паркан до сусіда, видивлятися, що в нього не так, і намагатися там щось виправляти. Займайтеся своїми проблемами, вдосконалюйте себе — адже всі ми далекі від ідеалу.

Розмову вів
Микола ТИМОШИН.

Михайлівський

«Михайлівка... Чарівна квітка степу, ніжна, непоказна, але така живуча й магічна», — так сказала письменниця Наталя Могилевська про районний центр Запорізької області. Михайлівка — край білих акацій і вишневих садів. Тут абрикоси ростуть уздовж доріг, як у Києві — каштани. Михайлівщина завжди була і є сільськогосподарським краєм, славиться добірним пшеничним зерном. А ще — добрими, щирими, працьовитими людьми, про яких — наша розповідь.

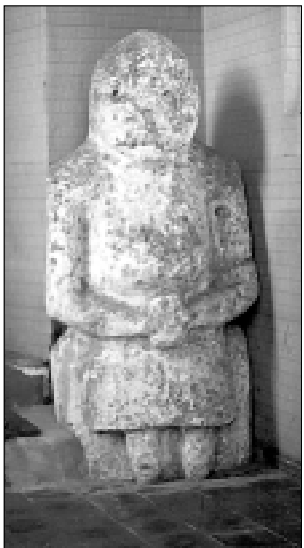
Михайлова корчма

Двісті років тому тут був дикий степ. Високі трави наповнювали духмяними пахощами повітря, зігріте гарячим південним сонцем. Цим степом, там, де нині села Орлянка, Тимошівка, селище міського типу Михайлівка, пролягав чумацький шлях.

Одного разу йшли тим шляхом запорозькі козаки. Зупинилися перепочити. Одному з них, Михайлові Чудновському, так сподобалася ця місцевість, що він вирішив залишитися тут. Збудував корчму, викопав колодязь, щоб було чумакам де відпочити, випити кухоль свіжої прохолодної води. А вода в тому колодязі була прозора і, здавалося, навіть солодка. Чумаки охоче зупинялися в Михайловій корчмі. Так і народилася назва майбутнього села — Михайлівка.

Невінчані

У Михайлівці почали селитися гайдамаки — учасники народно-визвольної боротьби проти польсько-шляхетського гніту та українського кріпосництва. Вони будували свої курені вздовж балки Єдикорінь та на берегах річки Молочної. Царський уряд не дуже пригнічував їх, але й не визнавав. А поселення розросталося, і не визнавати його вже стало неможливо, треба було узаконити. Поселенці одружувалися, утворювали сім'ї, але церкви в них не було, їх ніхто не вінчав. Вони були невінчані, а отже, законом не визнані. (На території колишнього михайлівського колгоспу «Пам'ять Леніна» досі є куток, який називають «невінчанка»).

Кам'яна баба — символ таврійського степу.

На початку 1810 року громада купила дерев'яну церкву в Токмаку, і 30 травня того ж року її освятили. Відтоді село визнано офіційно. А 30 травня 1910 року Михайлівка гучно святкувала своє 100-річчя.

Районний центр

Розросталася Михайлівка швидко й бурхливо. Її населення на початку XX століття становило 26 тисяч осіб. Тут було понад 100 торговельних точок, майже 20 початкових шкіл, гімназія, міністерське училище.

В центрі села довго існувала так звана «стометрівка» — на ній вечорами прогулювалися закохані. З одного боку від неї стояв собор Покрови Пресвятої Богородиці, а з другого — ряд торговельних закладів, серед яких і знаменитий магазин «Зінгер». Річ у тім, що за указом Катерини II ці місця активно заселялися німцями — назви німецьких сіл (Карлсрує, Райхенфельд, Фрідріхфельд та ін.) зберігалися аж до 40-х років XX століття. У магазині «Зінгер» ремонтували швейні машини. Чи не в кожній оселі мали швейну машину «Зінгер».

Чимало змін зазнала на своєму віку Михайлівка: то вона була волосним центром, то її приєднували до того чи іншого району. І лише 7 березня 1923 року постановою ВУЦВК було створено Михайлівський район з центром у с. Михайлівці. Селищем міського типу село стало аж за 42 роки — у грудні 1965-го.

Війна

На початку жовтня 1941 року фашисти без бою увійшли до Михайлівки (запеклі бої велися лише в Тимошівці). Окупація тривала 2 роки і 23 дні. Партизанського руху під час окупації в селі не було, але діяла патріотична група, члени якої таємно слухали повідомлення Радінформбюро, а потім поширювали новини в листівках під назвою «Правда про війну». 11 членів цієї групи фашисти розстріляли. А всього вони стратили 285 жителів району. Чимало їх загинуло і на фронтах Великої Вітчизняної.

Коли почався наступ Радянської Армії, фашисти основні свої сили підтягли до хутора Канадського Роздольської сільради і там чинили опір. За визволення хутора Канадського п'яти воїнам було присвоєно звання Героя Радянського Союзу. На території Роздольської сільради, у степу, нині стоїть обеліск, на якому викарбувано імена загиблих у бою за визволення району.

27 жовтня 1943 року гітлерівці залишили Михайлівський край. Нинішньої осені район відзначатиме 60-річчя визволення від фашистських загарбників.

Свята й будні

Можна уявити, яка красива буде Михайлівка в день свята!

У березні район урочисто відзначав своє 80-річчя. Звучав гімн України, а потім — гімн району (ну який ще район у нашій країні має власний гімн?). Були і нагороди, і надання звання Почесного громадянина району (до речі, ним також став народний депутат України Станіслав Кирилович Стребко), і подарунки. Потім, як завжди, — концерт у Будинку культури. А пізно ввечері в небо над таврійським степом злетіли і розсипалися різнокольорові вогні святкового феєрверка.

■ ■ ■

У районі шість Героїв Радянського Союзу (Є. В. Биковський, М. І. Доліна, І. А. Найдьонов, Є. І. Носаль, Ф. І. Павловський, В. Т. Поляков), повний кавалер ордена Слави (В. М. Папуча) та Герой України (С. К. Стребко).

■

У районі вміють не тільки відпочивати, а й сумлінно, з насолодою працювати. Як запевнив заступник голови райдержадміністрації Сергій Передерій, починаючи з 1998 року, заборгованості у зарплаті серед бюджетних установ немає. На моє запитання, як їм це вдається, Сергій Васильович лаконічно відповів: «Постійно працюємо з керівниками підприємств та установ».

Віталій Юрченко, Сергій Чиж та Олег Каліман (зліва направо) перевіряють якість розсади.

Район перший в області з розпаювання землі. На Михайлівщині активно йде приватизація підприємств (їх уже є 23), створюються сільськогосподарські кооперативи та фермерські господарства.

«Ми живемо тут»

Головний напрям фермерського господарства «Таврія-Скіф» — овочівництво. Тут збудували кілька теплиць, де вирощують розсаду, а потім висаджують її у відкритий грунт. Під овочі відведено 100 гектарів, на яких вирощують помідори, капусту, огірки, буряки, моркву, є трохи баштанних культур (дині, кавуни). До речі, насіння господарство закуповує в Голландії, в фірмі «Nunems», дилером якої є «Таврія-Скіф».

— Усі овочі вирощуємо без зрошення, — розповідає Олег Каліман, директор фермерського господарства. — Вирощування овочів на багорних землях, тобто без поливу, дає нам змогу одержувати відмінної якості помідори, огірки, капусту. На овочевих полях ми практично не працюємо плугом, у нас безвідвальна технологія, боремося за максимальне збереження вологи в грунті. Помідори, вирощені на зрошуваних землях, ніколи не матимуть таких смакових якостей, як ті, що дозрівали на багорних землях. Нашу вітамінну продукцію — овочі та черешні (у господарстві 30 га черешневого саду. — **Авт.**) — добре знають і з задоволенням купують у Дніпропетровську, Донецьку, Сумах, Чернігові, Києві...

Вирощують у господарстві також пшеницю, соняшник. Мають свій млин, олійницю, пекарню. Торік урожайність пшениці становила 40,5 центнера з гектара.

Зі своїми пайовиками господарство розраховується продукцією або грошима — за бажанням селянина. Кожен із майже 200 пайовиків одержав торік за свої п'ять—шість гектарів, зданих фермерському господарству в оренду, тонну ячменю, 800 кг пшениці, 28 кг олії, 100 кг борошна, 40 кг макухи.

— Отже, ви своїх пайовиків не ображаєте. Вони задоволені? — запитую.

— Ми місцеві, ми живемо тут. З цими людьми щодня зустрічаємося. Кого тут ображати? І навіщо? — дивується Олег Анатолійович. — Знаємо потреби кожного і прагнемо допомогти. Настав час орати городи — зорали кожному. Ми випікаємо хліб із власної пшениці на власній пекарні. Спеціальна машина везе хліб для продажу, а заодно розвозить і нашим пайовикам. Кожен протягом року одержав 100 хлібин.

У Олега Калімана такі самі, як і він, енергійні помічники — головний інженер Віталій Юрченко та начальник відділу з питань переробки сировини Сергій Чиж. Усі молоді: років 30—35. Здається, додай їм до їхніх 1200 гектарів ще кілька тисяч, вони й з ними впораються.

З ланів «Таврії-Скіфу», та й навіть з автомагістралі Москва—Сімферополь, видно роздольську сільську церкву. До неї йдуть люди не тільки з довколишніх сіл, а й з сусіднього, Василівського, району, бо всі дуже поважають панотця Олега.

— То, може, вам допомагає близькість церкви? — запитую в Олега Калімана.

— Хочете — вірте, хочете — ні, — усміхається він, — але якось у нас сталася така історія. Виїхав трактор у поле, пройшов метрів з десять і зупинився. Полагодили. Знову пройшов метрів з десять і знову поломка. Ідемо до батюшки Олега. Він молитву прочитав, землю освятив — до кінця лану трактор більше не зупинявся.

Але, як мовиться, роби, небоже, то й Бог допоможе. Мабуть, такий підхід до справи у мого наступного героя.

З міста в село

Віктор Кириченко був міським жителем, працював інженером-наладчиком у Запоріжжі. На моє запитання, як він зважився змінити міське життя на сільське, Віктор Миколайович відповів так:

— У мене був оклад 130 гривень і 40 відсотків премії. Я все життя шукав таку роботу, яка давала б змогу прогодувати сім'ю. Тому, коли дозволили створювати сільськогосподарські кооперативи, вирішив взятися за цю справу. 500 гектарів нам виділила держава в довічне користування, а 600 гектарів — орендовані землі.

В очолюваному Віктором Кириченком сільськогосподарському підприємстві «Світанок» сіють пшеницю, ячмінь, соняшник, незначні площі відведено під кукурудзу. А оскільки займаються ще й тваринництвом, то вирощують кормові культури: буряки, кукурудзу на силос, гарбузи. Мають свиноферму на 300 голів, зі своїм репродуктором.

Віктор Кириченко.

— Для свиней і поросят корми готуємо самі, — ділиться досвідом Віктор Миколайович. —Вони в нас збалансовані, харчовими добавками не користуємося. А приросту — 900 грамів щодоби. Торік вирішили: купимо кілька корів, щоб підгодовувати поросят молоком. А потім зрозуміли: все одно треба і доярку мати, і тваринника, тому почали збільшувати стадо.

Нині у «Світанку» 50 корів, але, як сказав Віктор Кириченко, шлейф, що тягнеться за коровами (бички, телички), потребує розширення фермських приміщень. Реконструювали свинарник і корівник, почали будувати літні табори для корів, готують приміщення для молодняка великої рогатої худоби, споруджують ангар на 1300 квадратних метрів.

— На підприємстві трудяться понад 40 осіб, — каже голова кооперативу. — Я маю думати про те, як забезпечити людей роботою і заробітком, умовами праці, як досягти прибутку і при цьому мати задоволення від роботи і нормальні гроші. Хочеться, щоб я міг платити своєму агрономові відповідно до його кваліфікації і вкладу в підприємство. Адже ми тут працюємо від зорі до зорі, без вихідних. Ми давно відійшли від товарних відносин — у нас вони грошові. Зі своїми пайовиками ми розплачуємося грошима.

Так і хочеться сказати: по-міському будує свою діяльність голова «Світанку». Він не боїться взяти в банку кредит, розплачується зі своїм колективом, одержує прибуток, повертає гроші банку і знову бере кредит. Бо, пояснює, якщо хочеш розвиватися, будувати нові ферми, то треба думати, де взяти для цього гроші.

Є у «Світанку» і проблеми. Це — реалізація продукції, особливо тваринницької.

— Не розумію, — обурюється Віктор Миколайович, — як можна завалити країну імпортним м'ясом, якщо є достатньо вітчизняного, до того ж якіснішого?! Раніше ми здавали свинину закупівельникам, але тоді ціна була сім—вісім гривень за кілограм. А тепер — три гривні. Це ж смішно! Ми вирішили самі реалізовувати свою продукцію.

— Хотілося б відчувати себе господарем на землі, — додає агроном Олексій Якович Чигарев, — а ми тут наче тимчасові. Сьогодні нам дали в оренду цю площу, а завтра що буде? Адже можуть віддати іншому орендаторові. А нам хотілося б працювати на перспективу...

Повертаючись зі «Світанку», я думала: як добре, що є люди, котрі хочуть працювати на землі. Було б ще краще, якби були закони, котрі забезпечували б для цього умови.

Скільки зерна район «з'їдає» щодня?

— У сільському госпо-

край

У районі працюють 1 гімназія, 10 загальноосвітніх шкіл I—III ступенів, 2 загальноосвітні школи I—II ступенів та 2 загальноосвітні школи I ступеня. У школах району навчається 4,5 тис. дітей.

дарстві, в зоні «ризикованого» землеробства, все добре бути не може, — наче відповідаючи на мої роздуми, сказав Микола Архипович Шаламов, голова правління міжрайонного підприємства матеріально-технічного забезпечення, депутат обласної ради.

Микола Шаламов.

Микола Архипович має всі підстави так казати, бо набув чималого досвіду роботи в цій галузі. Райагропостач (так скорочено називають це підприємство) створено на базі колишнього об'єднання «Сільгосптехніка» 1983 року. Основний напрям роботи — матеріально-технічне забезпечення сільського господарства. Це — запчастини до тракторів, комбайнів, автомобілів, пально-мастильні та будівельні матеріали тощо.

— Усе це ми закуповуємо, а потім постачаємо та реалізуємо господарствам, — розповідає Микола Шаламов. — Але починали ми з землі. Взяли невелику площу, на якій вирощували пшеницю, соняшник, овочі. Продукцію реалізовували Росії, Білорусі, країнам Прибалтики. Там нас знають як надійних партнерів. Пізніше нам дісталися поливні землі, ми збирали непогані врожаї овочів. Але продавати їх у час «пік» не було сенсу — ринок перенасичений продукцією. Наприклад, ціна кілограма капусти — 10 копійок. Який господар погодиться на такі умови, якщо він лише за одну сортову голландську насінину тієї самої капусти заплатив 20 копійок? Ось тоді ми й вирішили придбати холодильник. Він виявився надто енерговитратним — майже 10 тисяч гривень щомісяця платили за спожиту ним електроенергію. Ми поїхали до Німеччини, придбали там відповідне обладнання і замінили ним старе. Тепер у холодильнику об'ємом 4000 кубічних метрів зберігаємо овочі, фрукти, ягоди.

Спочивати на лаврах у райагропостачі не збираються — планують збудувати цех з перероблення овочів.

— А яке в районі становище із зерном? Чи вистачить до нового врожаю? — запитую.

— Зерно в районі є, — запевнив Микола Архипович. — Але в одному господарстві його тисяча тонн, а в іншому — п'ять. Наш район щодня «з'їдає» 12—13 тонн зерна.

Так, апетит у району непоганий, і спільними зусиллями влади та сільгоспвиробників потреби населення забезпечуються.

Коли «Мрія» стає дійсністю

Нова прикмета райцентру — труби газопроводу вздовж вулиць: мешканці Михайлівки активно газифікують свої оселі. Райдержадміністрація подбала про те, щоб газ було підведено до селища.

Провадиться газифікація методом народного будівництва. Що це означає? Жителі вулиць збираються, проводять збори, на яких створюють товариство або кооператив, пишуть статут і реєструють його в селищній раді. Члени товариства за власні кошти замовляють проектно-кошторисну документацію і знаходять підрядника, який виконуватиме роботу. Коли будівництво газопроводу закінчено, комісія за участю представників селищної ради і Токмацького управління газифікації приймає роботу.

— Торік у райцентрі було зареєстровано 31 товариство, — каже заступник голови селищної ради Юрій Михайлович Кириченко. — Здано в експлуатацію майже 20 кілометрів газопроводу на суму понад мільйон гривень. Ще активніше ця робота ведеться нинішнього року. Вже зареєстровано 13 товариств, які охоплюють 118 будинків.

У селищній раді підрахували: якщо будинок розміром 8 на 10 метрів з побутовими приміщеннями, то виходить, що користування газом людині в 3,7 разу дешевше, ніж опалювання вугіллям чи дровами. А ще й побутові зручності — ні диму в будинку, ні копоті. Господарі самі регулюють температуру обігріву приміщень.

— Зверніть увагу, які назви дають кооперативам їх учасники: «Мрія», «Вогник», «Прогрес», «Тепло», — звертається до нас Юрій Михайлович. — Це свідчить про те, що люди зацікавлені в газифікації. Михайлівка, до речі, найактивніша в області у цій справі.

Переходять на індивідуальне газове опалення і мешканці багатоквартирних будинків.

— Якщо квартиру приватизовано, то вибір системи опалення — право власника, — пояснює Юрій Кириченко. — Людям малозабезпеченим — інвалідам Великої Вітчизняної війни, багатодітним сім'ям — обіцяв допомогти заступник голови Запорізької облдержадміністрації Микола Володимирович Байрак. А він — людина слова, якщо береться за справу, то виконає.

Сімейний лікар

Одна з головних турбот голови райдержадміністрації Василя Івановича Юрченка — охорона здоров'я жителів району. Мабуть, тому Михайлівка перша в області запровадила сімейну медицину.

Однією з перших на нову систему роботи перейшла лікар Віра Олександрівна Гурова. Вона закінчила лікувальний факультет Запорізького медичного університету, а інтернатуру проходила вже з сімейної медицини. На моє запитання, в чому саме переваги медичного обслуговування по-новому, Віра Гурова відповіла:

— По-перше, ми територіально наближені до людей. Моя дільниця розташована довкола амбулаторії. По-друге, зручний графік роботи і для пацієнтів, і для мене. З 8-ї до 12-ї години я приймаю хворих в амбулаторії, а потім відвідую удома дітей з підвищеною температурою, старих людей, тих, що мають хронічні захворювання. Спочатку за мною було закріплено 800 осіб, а нині —1346. Мене забезпечили транспортом — обласний відділ охорони здоров'я виділив кожному сімейному лікареві автомобіль «Таврія». Викликають мене до хворих і пізно ввечері, інколи і вночі.

Віра Олександрівна не відмовляє нікому — сідає за кермо і мчить на виклик. Мало того, їй часто допомагає чоловік. Він хірург, працює в лікарні, але якщо комусь із пацієнтів дружини потрібна хірургічна допомога, то ніколи не відмовляє.

Фото Сергія ЛУКАШЕНКА.

Голова райдержадміністрації Василь Юрченко *(крайній праворуч)* на презентації проекту з сімейної медицини.

Лікар знає особливості відносин у сім'ї, соціальний рівень родини, знає, на що хворіли його пацієнти, чи є спадкова патологія. Отже, тепер лікар ближче до своїх пацієнтів не тільки територіально...

Нещодавно голова райдержадміністрації Василь Юрченко був у Києві на презентації проекту TACIC із сімейної медицини. Намічено подальші заходи. Отже, можна сподіватися, що невдовзі кожний житель району матиме свого лікаря.

Тут готують кадри для району

Вище професійне училище № 52 — перше в області й одне з кращих у країні. Училище готує працівників із чотирьох спеціальностей, які конче потрібні району, а саме: 1) тракторист-машиніст широкого профілю, слюсар-ремонтник, водій категорій «В» і «С»; 2) електромонтер з ремонту та обслуговування електрообладнання сільгоспвиробництва та водій категорій «В» і «С»; 3) кухар-пекар і 4) оператор комп'ютерного набору.

Віктор Удовиченко.

Директор ВПУ-52, депутат обласної ради Віктор Костянтинович Удовиченко — людина творча, ініціативна. Він вирішив так: навіщо задарма спалювати бензин на полігонах, навчаючи учнів керувати трактором чи комбайном? Тому на виділених 314 гектарах орної землі та 400 гектарах орендованої учні разом з викладачами почали по-справжньому вирощувати зернові культури.

А хіба можна навчити випікати хліб людину, яка тільки з власного конспекта знає, як це робиться?

— Насамперед, — розповідає Віктор Костянтинович, — за виручені від реалізації вирощеного врожаю гроші купили пекарню, три ротаційні печі і все необхідне обладнання: шафи, тістоміси, борошнопросіювачі. Тільки на купівлю млина та реконструкцію для нього старого приміщення витратили 300 тисяч гривень. Але ці гроші ми заробили самостійно. До речі, училище протягом останніх трьох років заробляє від 800 тисяч до 1 мільйона гривень щороку. Це дало нам змогу придбати нову сільськогосподарську техніку. Своїм учням ми даємо відмінну технічну підготовку і створюємо для них усі умови для набуття необхідних навичок. Ми вирішили показати переваги замкненого циклу: від оранки грунту до випічки хліба.

Виручені кошти дали змогу обладнати для учнів гімнастичний зал вартістю 82 тис. грн., три комп'ютерні класи (в них вкладено 110 тис. грн.) з усім належним обладнанням та кондиціонерами.

Найкращих своїх випускників училище направляє на навчання до Одеської академії харчових технологій, до Мелітопольського університету, до запорізьких технікумів, повністю оплачуючи їхнє навчання. Дехто вже здобув вищу освіту і приступив до роботи у своєму районі.

І ще. Недавно Віктор Костянтинович Удовиченко найняв для своїх вихованців хореографа. Випускники ВПУ-52 мають бути не тільки висококласними спеціалістами, а й вихованими людьми.

«Наймолодша структурна одиниця»

Якщо в населеному пункті є дитсадок і там звучить дитячий сміх, якщо в тому дитсадку цього року стало хоча б на одну дитину більше, ніж торік, — отже, тут є на що сподіватися в майбутньому.

Дитячий садок «Ромашка» колись вважався колгоспним, нині перебуває у комунальній власності Любимівської сільської ради. Але директор сільськогосподарського виробничого кооперативу імені Чапаєва, депутат обласної ради Володимир Васильович Бесараб дбає про малюків так, ніби це його головний обов'язок. У колективному договорі підприємства так і записано: «Допомога дитсадку». «Це наша «наймолодша структурна одиниця», — так називає свої підопічних Володимир Васильович.

— Що значить допомагати дитсадку? — запитує завідувачка Лариса Федорівна Мартиненко і сама відповідає: — Кошти виділяються, а віддачі — жодної. Тільки добра, чуйна людина розуміє, що, дбаючи про дітей, вона закладає фундамент нашого майбутнього.

Був час, коли колгоспи розформовували, дитсадки закривали, грошей не було не тільки на зарплату вихователям, а навіть для того, щоб нормально нагодувати дітей. Володимир Васильович Бесараб підтримав тоді «Ромашку» і нині допомагає: то килим подарує, то телевізор, то холодильник.

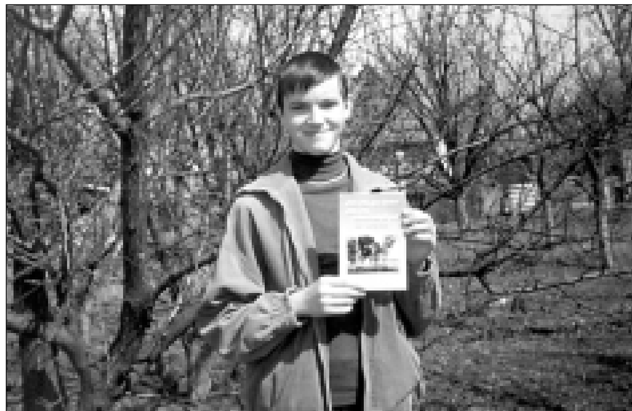
— Ми вижили, — каже завідувачка, — і живемо добре. Харчування наших діток чудове. Голова СВК відпускає для них і м'ясо, і молочні продукти, і овочі та фрукти. А на свята завжди накриває солодкий стіл, дарує малюкам іграшки. Починаючи з нинішнього року, в нас працює хореограф. Батьки наших вихованців заклопотані своїми проблемами — у них городи, гектари, паї. А дітей хочеться залучити до культури.

— Якщо жінка відпрацювала в нашому господарстві не менше двох років, — каже Ніна Миколаївна Кузьменко, голова профспілкового комітету СВК імені Чапаєва, — то, народивши дитину, одержує від кооперативу допомогу в розмірі 500 гривень.

Чуйне ставлення до матерів відіграє, мабуть, не останню роль у тому, що в Любимівці намітилася тенденція до збільшення народжуваності.

Краю мій!..

Михайлівський край живе, трудиться, розквітає. Підростають діти, здобувають освіту і часто повертаються додому, щоб тут жити й працювати. Про свої мрії, про рідну землю і дорогий серцю край розповіли школярі Михайлівщини у книзі «Люблю тебе, єдина Україно! Люблю тебе, Михайлівський мій край!», виданий за сприяння заступника голови Запорізької облдержадміністрації Миколи Байрака. Є в цій книжці ось такі рядки, написані учнем Михайлівської гімназії Станіславом Косенком:

Гімназист Станіслав Косенко уже видрукував чимало своїх творів.

Люблю той край, де я живу
(Його не описати!..),
І рідну вулицю свою,
І нашу білу хату.

Люблю, коли цвітуть сади
І парки зеленіють,
Коли йдуть рясні дощі
І буйні вітри віють.

Михайлівка моя цвіте...
І маю я надію,
Що скоро справдиться моя
Велика давня мрія...

Хай здійсниться твоя мрія, дорогий Станіславе! Хай справджуються всі ваші найзаповітніші мрії, шановні жителі Михайлівського краю!

Поліна СЕРЬОДКІНА.

Михайлівський район Запорізької області.

P. S. Автор щиро дякує за організацію поїздки по району та допомогу у зборі матеріалу голові райдержадміністрації В. Юрченку; його заступникові С. Передерію; начальнику відділу з питань внутрішньої політики В. Бабаніну; директору Михайлівського районного краєзнавчого музею О. Калугіній та водієві М. Голінею.

Фото автора.

У районі працюють 40 депутатів районної ради і 4 депутати обласної ради

Удома в наймах

РАБСИЛА

Щоб опинитися в кабалі, необов'язково виїжджати за кордон. Чимало наших співвітчизників спробувало, який на смак хліб заробітчанства в межах свого містечка чи села. Ось кілька історій із батрацького життя.

Від цибулі плачуть очі

Коли у селі закрили дитсадок, Галина залишилася без роботи. Спробувала влаштуватися у школі, адже мала вищу педагогічну освіту, та не вдалося. Пішла проситися на пошту, а там скорочення. У будинку престарілих — те саме. Про реорганізований колгосп і говорити нема чого. Від нього залишилися лиш обдерта контора та порожні корівники. Хто молодий, подався на заробітки. Галинин чоловік, Петро, також поїхав з товаришами до Москви. Найняли їх будувати дачу якомусь бізнесменові. Потім — другому, третьому. Через рік хлопці повернулися додому. А Петро залишився. Писав, що хоче ще заробити грошей. А потім і писати перестав... Залишилася Галина одна з двома дітьми-школярами. Батьки в неї вже померли, а стара свекруха, яка жила по сусідству, нічим їй допомогти не могла. Перед початком навчального року жінка з сільради оголосила, що для тих, хто не має грошей підготувати дітей до школи, є робота. Галина зраділа й разом з сусідками, котрі також стояли на «біржі», пішла записуватися на роботу. Однак на жінок чекало розчарування. Орендарі-корейці, котрі вирощували на полях їх сільгосптовариства цибулю, запропонували за збирання натуроплату. Побідкавшись, молодиці всетаки погодилися. Як-не-як, гадали, а за зароблену цибулю вторгують копійчину. Осінь видалася холодна й мокра. Потрапивши під дощ, Галина застудилася. Проте роботу не кинула. Щодня за виконання норми орендарі видавали батракам відро цибулі. А це у перерахунку на гроші 4—5 гривень. За тиждень Галина принесла додому 6 відер цибулі. У неділю повезла приробіток на базар і продала за 28 гривень. Купила дітям зошити та й повернулася додому. У середині вересня різко похолодало. Корейці підганяли людей — боялися, щоб не примерз їхній врожай. Цибулю зносили в кагати, а потім вантажили на машини. Працювали з семи ранку до семи вечора. Від важких відер у Галини лопнули на долонях пухирі. Забинтувавши дома руки, вона знову йшла вдосвіта на поле... Сусідки, які трохи походили до орендарів та й покинули «поденщину», порадили Галині не продавати восени цибулю. Тепер вона, мовляв, дешева, а навесні ціна її підскочить. Колишня вихователька дитсадка прислухалася до бувалих односельчанок. За осінь вона заробила не один мішок цибулі. Щоб добре збереглася, розстелила її шаром на горищі. Цієї весни зібралася Галина на базар. Піднялася на горище і почала перебирати цибулю. Чим більше відкидала вбік гнилих головок, тим рясніше вмивалася слізьми. З великої купи цибулі неушкодженою лишилася пригорща. Гірко й боляче стало на душі. За що вона гнула спину на заїжджих орендарів? За що терпіла приниження?

■ ■ ■

Корейці підганяли людей — боялися, щоб не примерз їхній врожай.

■

У «килимового» барона

Після банкрутства своєї ПМК Микола залишився без роботи. А вмів теслювати, мурувати, слюсарювати. Однак хоч куди влаштовувався: у приватну будівельну фірму, на державний завод, на автопідприємство — всюди або платили мізер, або тільки нараховували гроші на папері. Коли й дружину скоротили на фабриці, главі сім'ї довелося збиратися в дорогу. Син і донька, близнята, закінчували школу і їх потрібно було десь учити. Поїхав Микола на заробітки до Чехії. Влаштувався на будівництві. Однак і там йому не поталанило. Нелегальних робітників почали висилати з країни. Повернувся невдаха додому. Відремонтував свої старі «Жигулі» й почав працювати за наймом. Тоді й познайомився з циганською родиною. Її глава займався торгівлею килимів. Микола за його дорученням почав їздити на своїй машині в Білорусь за товаром. За кожне відрядження платили по сто гривень. Негусто, звичайно, однак і цьому заробітку чоловік був радий. Хоч працював, як кажуть, за п'ятьох. Якось повертався Микола з Мінська. Завантажені вщерть «Жигулі» з причіпом благополучно перетнули кордон і рухалися в напрямку Хмельницького. Несподівано за одним із сіл дорогу Миколиній машині перепинив мікроавтобус. З нього вийшли четверо молодих циган і зажадали від водія перевантажити товар. Мовляв, черкаський барон щойно зателефонував до них і наказав залишити килими у Хмельницькому. Чинити опір було безглуздо. Микола повернувся додому ні з чим. Господар і слухати не захотів про своїх хмельницьких родичів. Він погрожував Миколі розправою, позовом до суду. Однак сказав: якщо той віддасть свої «Жигулі» —його залишать у спокої. Розпрощався заробітчанин з циганською родиною лиш після того, як таки «подарував» машину барону-шахраю.

Палаточники

Сергій Іванович, колишній екстра-токар верстатів з числовим програмним керуванням разом із сином Антоном, випускником фізмату, на базарі старожили. Вони —палаточники. Але не власники їх, а «конструктори». Щоранку забирають вони зі складу купу брезенту та залізяччя і «конструюють» на базарі ятки. За кожну поставлену вранці і складену в полудень торгову точку господар-в'єтнамець платить батькові й синові по три-п'ять гривень, залежно від величини ятки. Спочатку Сергій Іванович з Антоном могли скласти лише чотири палатки. Згодом набили руку й почали розкладати-складати по п'ять кожен. Гроші отримували непогані. Однак працювати на морозі чи у хуртовину до мокрої сорочки — довго не протягнеш.

Так і вийшло — Сергія Івановича звалив радикуліт. Частину грошей, що заробили, довелося потратити на лікарню. Антон ходив на базар, але сам встигав поставити лише чотири ятки. Коли батько одужав, хлопець влаштувався реалізатором з продажу замків. Тепер вони працюють поруч, але нарізно. Сергій Іванович, як і раніше, встає о п'ятій ранку. Без сніданку (дома дружини немає, подалася на заробітки в Італію), їде велосипедом на базар. Бере возика й починає навантажувати. Через годину-півтори приїжджає Антон. Розкладає в палатці товар, допомагає батькові. Коли приходять перші покупці, Сергій Іванович може поснідати. Тут-таки, на базарі, бере чай, півдесятка пиріжків. Потім стає торгувати замість Антона. Хлопець полюбляє випити вранці капучино з тістечком. За зароблені гроші батько з сином погасили комунальні борги, котрі було сягнули за кілька тисяч гривень, придбали новий телевізор, відеомагнітофон. Антон навіть користується мобільним телефоном. Однак турбує сьогодні Сергія Івановича інше. Незабаром йому на пенсію. Яка вона у нього буде? Скільки? Не платитиме ж йому в'єтнамець. Хоч працює він у нього три роки без відпустки й вихідних. Яке майбутнє в Антона? Не торгувати ж йому з університетським дипломом на базарі все життя...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

СПОРТ

Фото Павла КУБАНОВА (з Афін).

Не в пляшках істина...

(Початок на 4-й стор.).

Гадаю, що немає його вини у пропущеному м'ячі. Не вийшло із взаємозаміністю у Головка з Несмачним. З-під першого зробили флангову передачу. А другий не зміг завадити Хрістеасу блискавично зіграти на випередження.

Тепер у нашої команди залишилися тільки теоретичні шанси на щасливий результат. Є вони навіть на підсумкове перше місце. Але для цього обов'язково треба виграти у Північної Ірландії в Донецьку та в іспанців на їх полі. Бажано, щоб вірмени, котрі мають бойовий ансамбль, переграли греків. Але чи будуть вони віддуватися за когось? Важко передбачити.

А греки тим часом — лідери. Їхній наставник німець Отто Рехагель, який під час матчу інколи поводився не ліпше, ніж глядачі, на прес-конференції мав вигляд ангела. Він висловив задоволення грою підопічних і сказав, що їм цілком до снаги виграти відбірковий турнір.

Результати решти матчів. Група 2. Люксембург—Данія. 0:2. Норвегія—Румунія. 1:1. Група 3. Чехія—Молдова. 5:0. Австрія—Білорусь. 5:0. Група 4. Швеція—Польща. 3:0. Сан-Марино—Угорщина. 0:5. Група 5. Фарери—Німеччина. 0:2. Литва—Ісландія. 0:3. Група 7. Англія—Словаччина. 2:1. Туреччина—Македонія. 3:2. Група 8. Естонія—Хорватія. 0:1. Бельгія—Андорра. 3:0. Група 9. Фінляндія—Італія. 0:2. Азербайджан—Сербія і Чорногорія. 2:1. Група 10. Ірландія—Грузія. 2:0. Швейцарія—Албанія. 3:2.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Афіни—Київ.

На знімку: Андрій Воронін — один з найкорисніших у складі збірної України.

Дякуємо ФФУ за допомогу в підготовці цього репортажу.

Мінералкою гріють батареї

ЕКОЛОГІЯ

Прокуратура Криму виявила разючі випадки хижацького ставлення до природи. Приміром, Сакська гідрогеологічна режимно-експлуатаційна станція АТ «Укрпрофоздоровниця» уже п'ять років постачає комбінат комунальних підприємств, а той заливає труби опалення і обігріває батареї... дорогоцінною лікувально-мінеральною термальною водою! Феодосійські колеги-гідрологи близько двох років у піратський спосіб видобувають і продають цілющу мінералку. Державі завдано збитків на суму 62 тисячі гривень.

У Сімферопольському районі житлово-комунальне підприємство «Трудове» без дозволу, самовільно, викачує підземну питну воду... І це в регіоні режимного водопостачання, де, незважаючи на те, що понад 80 % потреби півострова забезпечує дніпровська вода, дефіцит водних ресурсів досі лишається потрібним. При тому, що Крим — оздоровниця, де лікується багато людей, яким потрібно споживати воду високої питної якості.

Десятки подібних випадків задокументував у матеріалах перевірок і передав у Верховну Раду та уряд автономії заступник прокурора Криму Сергій Левін. Особливо обурює, що місцева і республіканська влада заплющує очі на те, як по-хижацьки нівечать землю приватні підприємства. Факти безкарного винищення, травмування і розкрадання рідкісних рослин, унікальних ландшафтів, земель сільськогосподарського призначення й надр півострова, заради збагачення і хвилинної вигоди за рахунок загальнонародних національних багатств множаться день у день.

Так, на знаменитому за унікальністю кар`єрі Керченського півострова, де для склозаводів видобували кварцовий пісок найвищої проби, нині розкрадено все устаткування. Зловмисники здали у брухт навіть колії залізниці, якою пісок транспортували на Керченський склозавод. Та інших крадіїв це не зупинило. Прокуратура Ленінського району переписала номери цілих валок КамАЗів, затримала машини, які вивозять дорогоцінний пісок без документів на дозвіл розробки кар`єрів. Замість того, щоб з цього піску виробляти кришталь, його розтрушують по трасах, домішують у бетон «для іскри», щоб блищали вілли товстосумів. А тим часом ця золота жила могла б збагатити не лише грабіжників надр, а й бюджет району. За результатами перевірки осіб, винних у розкраданні цінного піску, притягнуть до кримінальної відповідальності.

■ ■ ■

Зловмисники здали у брухт навіть колії залізниці, якою пісок транспортували на Керченський склозавод.

■

— На території Сакського, Білогірського, Первомайського, Красногвардійського, Чорноморського районів покинуто понад півсотні подібних кар`єрів, а землі не рекультивовані на площі понад 5 тисяч гектарів, — каже Сергій Левін.

Випадків порушення законів про охорону надр хоч греблю гати. Прокуратура встановила, що в Білогірському районі приватне підприємство «Кварц» без ліцензії і гірського відведення лише протягом двох місяців видобуло і продало більше чотирьох тисяч тонн щебінки мармурового вапняку. А поруч теж без будь-яких дозволів нівечили землю кооператив «Силует», мале підприємство «ЮВС», АТ «Білогірський завод будівельних матеріалів» та ледь не десяток інших губителів природи.

Незмінним лідером варварського нищення і розкрадання надр приватними підприємствами (без жодної наступної рекультивації !) роками залишається Сакський район, про найдіозніших «кротів» якого ми вже писали торік. Хоч як прикро, ситуація не поліпшується. Лише в день прокурорської перевірки без правовстановлювальних документів на землю тут ударно видобували вапняк підприємства «Детрит», «Север», кооператив «Універсал», малі підприємства «Єпарх», «Кварц», «Таврика» та ціла низка інших. А підприємства «Граніт» та «Індустрія» так захопилися рекордами видобутку дармових корисних копалин, що без будь-яких дозволів навіть вийшли за межі наданих їм земельних і гірських відводів і заходилися рити землі сільськогосподарського призначення.

І всі ці неподобства роками ігнорує не лише місцева влада, а й Реском з екології та природних ресурсів, інші відповідальні органи. Чи ж дивно, що чарівні пейзажі цього району стають схожі на краєвиди Місяця? Тут на порушення законодавства з сільськогосподарського обороту вже виведено понад 40 гектарів пасовищ, не рекультивовано землі на площі майже 1295 гектарів. Стрімке перетворення пишної кримської природи на моторошну пустелю без ознак життя відбувається на очах у Сакської райдержадміністрації і керівництва різного калібру, а невтішні справи в охороні надр не поліпшуються.

Але є надія, що ставлення до кримських природних багатств таки зміниться. Адже за всіма переліченими і багатьма іншими не менш обурливими фактами кримська прокуратура порушила кримінальні справи. На контроль їх узяли Верховна Рада і уряд автономії. Продовжено і перевірку більш як сто найінтенсивніше розроблюваних родовищ корисних копалин півострова, в основному —черепашнику, будівельного каменю і кухонної солі. Завдання поставлено конкретне: максимально зберегти для нащадків, тобто розробляти найраціональніше і згідно із законами кожне з майже 290 кримських родовищ корисних копалин місцевого та загальнодержавного значення.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

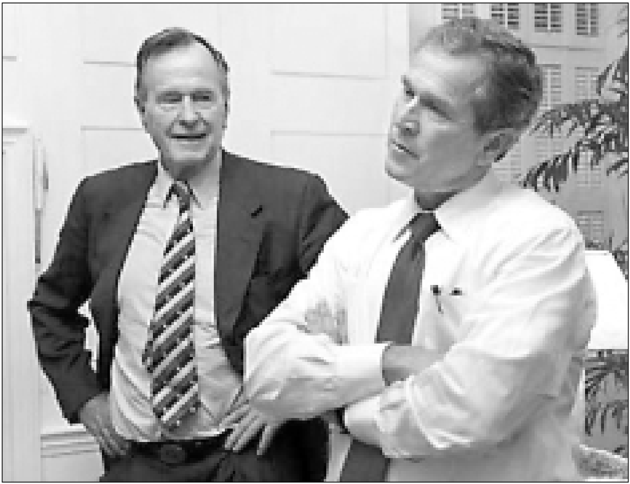
З «одним крилом» не поінтегруєшся

Стратегія європейської інтеграції України може сформуватися у рамках запропонованої Євросоюзом «політики сусідства», і основою її має стати економічне зростання. Навколо цієї головної тези, що містилася у дослідженні «АНТ Консалтинг груп» на замовлення Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції, точилася вчора організована в столичному Будинку вчителя дискусія. Іншою, досить суперечливою, тезою було твердження про нібито нереальність здійснення поставленою собі Україною мети — через недостатній економічний розвиток нашої держави.

Такий суто економічний підхід було вщент розкритиковано державним секретарем з питань європейської інтеграції МЗС Олександром Чалим. «ЄС ніколи не розглядав своє розширення лише як економічний проект, — заявив він. — Розширюючись, союз хоче забезпечити своє політичне виживання, набути нової політичної ролі в сучасних мовах, зберегти європейську ідентичність». На думку держсекретаря МЗС, втілення запропонованої Європейською комісією концепції добросусідства справді може розвинути економічну складову нашої євроінтеграції, тоді як набуття Україною статусу асоційованого члена ЄС — забезпечити політичну. «Отож наша євроінтеграція має два, як то кажуть, крила: політичне й економічне, — заявив Олександр Чалий. — І лише економічного нам буде не досить». Він нагадав, що свого часу асоційований статус отримали де в чому економічно слабші за нинішню Україну Румунія й Болгарія, а сьогодні реальні перспективи приєднання до ЄС у майбутньому мають аж ніяк не міцніші за нас балканські країни. «Якщо ми не боротимемося за нову політичну форму відносин з ЄС, то нічого від нього не отримаємо», — наголосив держсекретар МЗС.

Свою цілковиту згоду з Олександром Чалим висловив і голова Комітету Верховної Ради з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк. «Запропонована з боку ЄС «ідея чотирьох свобод» (вільного переміщення людей, капіталів, послуг, товарів. — **Авт.**) добра, але нам потрібно нову угоду, де визначалися б погоджені обома сторонами цілі», — заявив він. Борис Тарасюк теж нагадав про досвід відносин ЄС із балканськими країнами й Туреччиною і висловив думку, що за такою самою схемою могли б розвиватися й відносини з Україною. «Якщо, звичайно, у ЄС буде для цього бажання», — додав він.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Фото АП.

Мир закінчився, не розпочавшись?

Мирний процес на Близькому Сході фактично зірвано. Про це вже кажуть самі учасники конфлікту, ізраїльтяни і палестинці.

Ізраїльські підрозділи проводять арешти палестинців на Західному березі Йордану. В Хевроні затримано родичів терориста, який підірвав у середу бомбу в автобусі. Нагадаю, внаслідок кривавого теракту в Єрусалимі загинуло 16 ізраїльтян, майже 150 отримали поранення... Ізраїль діє за відпрацьованою схемою, вживаючи тактику точкових ударів. Військові вертольоти обстріляли авто з членами «ХАМАС»: загинуло двоє лідерів бойовиків і п'ять мирних жителів. На місці атаки зібрався стихійний мітинг. Палестинці закликали до помсти Ізраїлю за загибель екстремістів.

Операція «Відплата» — це пряме порушення нового плану близькосхідного врегулювання «Дорожня карта», виконання якого підписали ізраїльський та палестинський прем'єри під час саміту в Акабі. Ізраїль дає зрозуміти, що не має наміру миритися з тероризмом. Палестинський лідер Ясір Арафат уже засудив теракт в Єрусалимі. Так само, як і операцію ізраїльтян у секторі Газа.

Отже, план «Дорожня карта» не спрацьовує. Цим вельми незадоволений президент США, який вважав, що титул головного близькосхідного миротворця вже у нього в кишені. Господар Білого дому закликав зробити все можливе для поновлення переговорів і втілення мирних ініціатив у життя. Як передають інформаційні агентства, Шарон продовжує згідно з «Дорожньою картою» ліквідувати незаконні ізраїльські поселення на палестинських землях... Але надії на мир майже не залишилося. А чи бажають люди зупинити насилля? Судячи з того, що заявляли мирні жителі після переговорів в Акабі, ненависть одне до одного в палестинців і ізраїльтян у крові. І голос крові й досі заглушує голос розуму.

Яна СТАДІЛЬНА.

Візи — це нежить

(Початок на 1-й стор.)

Нагадаємо, що дата запровадження візового режиму змінилася. Достеменно відомо, що нові правила перетину кордону наберуть чинності не 1 липня, як було заплановано. Але на який саме термін відкладено запровадження візового режиму, поки що невідомо.

Також під час зустрічі обговорювалося й рішення України відрядити свій контингент для участі у стабілізаційних силах в Іраку. На думку Марека Сівця, цей крок —найкращий спосіб засвідчити бажання країни відповідати за міжнародну безпеку. **Як передає «Інтерфакс-Україна»,** Сівець також повідомив, що польська сторона запросила Україну взяти участь у міжнародному консультаційному комітеті з Іраку, який очолює представник Польщі. Україна і Польща мають намір документально закріпити співробітництво у рамках відновлення Іраку.

Що стосується економічної вигоди для української сторони від участі у стабілізаційних силах, то, на думку Євгена Марчука, це залежатиме від того, як динамічно наші підприємці повертатимуть свої втрачені позиції в Іраку.

ЄЕП як альтернатива СОТ

Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко попросив представників ЄС посприяти в наданні Україні статусу держави з ринковою економікою. Про це йшлося під час брюссельських зустрічей Анатолія Зленка з Верховним представником ЄС із зовнішньої політики й оборони Хав'єром Соланою та комісаром ЄС із зовнішніх відносин Крісом Паттеном.

Комісар Паттен заявив, що створення Україною єдиного економічного простору з Росією, Білоруссю й Казахстаном могло б дати Києву негативні результати на переговорах про вступ до Світової організації торгівлі, і нагадав, що Україна завжди визначала Євросоюз як свій пріоритет.

Як повідомляє «Німецька хвиля», прохання Зленка посприяти Україні отримати ринковий статус і Паттен, і Солана взяли до відома, проте не висловили жодних обіцянок. Верховний представник ЄС цікавився, як ідуть українські реформи. В офісі Хав'єра Солани повідомили, що Верховний представник ЄС та глава українського МЗС говорили про перспективи переходу України до парламентсько-президентської форми правління. Хав'єр Солана погодився з тим, що теперішня президентська форма правління в Україні занадто сильна. Солана прийняв запрошення взяти участь у конференції в Києві, де в листопаді цього року зберуться міністри закордонних справ країн-кандидатів.

Чому Дюранті не писав про голод?

Комітет, що присуджує Пулітцерівську премію (одну з найпрестижніших нагород у галузі журналістики), може переглянути своє рішення щодо одного з лауреатів. За 86 років існування премії це — перший такий випадок.

Ідеться про нині покійного кореспондента газети «Нью-Йорк таймс» Уолтера Дюранті. Українська громада США звинувачує Дюранті в тому, що він знав, але нічого не повідомляв про одне з головних злодіянь сталінського режиму — голодомор в Україні, який забрав життя 10 мільйонів душ.

Дюранті зажив слави після відомого інтерв'ю зі Сталіним у 1929 році, а 1932 року одержав Пулітцерівську премію «за безсторонні й об'єктивні репортажі» з СРСР. Кажуть, Дюранті не писав про голод, щоб зберегти добре ставлення Сталіна та його оточення. Адже він був чи не єдиним західним журналістом, що мав доступ до вождя.

У Блера буде власний літак

Голові британського уряду обіцяно «власний» літак, оскільки досі для поїздки в сусідні країни Тоні Блеру доводилося позичати невеликий лайнер у королеви Єлизавети II, а для більш далеких маршрутів йому фрахтують у авіакомпанії British Airways пасажирський «Боїнг-777».

Критики британського прем'єра зазначають, що він багато в чому наслідує Джорджа Буша. У глави Білого дому два президентські літаки «Боїнг-747 200B» з екіпажами по 26 осіб. У кожному — парадний і робочий кабінети, конференц-зала, гардеробна, ванна і дві кухні. Президентський борт стоїть на обліку в військово-повітряних силах під номером 1, англійською Air Force One.

Blair Force One — таку назву вже дали літаючому лімузину Тоні Блера — років на 15 новіший за свій американський аналог і оснащений ще сучаснішою електронікою. Його буде переобладнано із літака-заправника, завдання якого — дозаправляти у польоті винищувачі.

Як повідомляє Російська служба Бі-бі-сі, американський президент зазвичай користується для польотів авіабазою Ендрюс, а британський прем'єр — на невдоволення своєї охорони — вирушає зі звичайної VIP-секції лондонського аеропорту Хітроу. І возить його цивільний екіпаж авіакомпанії British Airways.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Тегеран*

Іран не пустив інспекторів МАГАТЕ

Іран не дозволив групі інспекторів Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) ООН відвідати атомну електростанцію, розташовану неподалік від Багдада. **Як повідомляє європейське видання американського «Уолл-стріт джорнел»,** саме ця обставина стала причиною раптового від'їзду групи МАГАТЕ.

■ *Джакарта*

Подробиці шокують

Триває суд над організаторами вибухів на Балі 12 жовтня минулого року (тоді в нічному клубі «Сарі» загинуло 202 особи — в основному австралійські туристи). 40-річний «терорист, що сміється», Амрозі заявив суду, що пишається вбивством великої кількості білих людей, але засмучений загибеллю індонезійців.

■ *Тайбей*

Нові випадки САРС

На Тайвані за добу зареєстрували два нових випадки захворювання на атипову пневмонію. Загальна кількість заражених вірусом — 688 осіб. За кількістю хворих ця країна посідає третє місце у світі.

■ *Вашингтон*

Рай для торговців живим товаром

Держдепартамент США оприлюднив щорічну доповідь, де перелічено 15 країн, що не чинять достатньої протидії контрабанді й торгівлі людьми. До списку ввійшли Греція, Туреччина, Беліз, Боснія й Герцеговина, Куба, Домініканська Республіка, Грузія, Гаїті, Казахстан, Ліберія, М'янма, Північна Корея, Судан, Суринам і Узбекистан.

■ *Прага*

«Баррандов» зацікавився «Норд-Остом»

На празькій кіностудії «Баррандов» знімуть фільм під робочою назвою «Російський театр», основою сюжету якого стануть минулорічні трагічні події в московському театральному центрі на Дубровці. Режисер майбутньої картини — Іван Захаріаш, для якого ця робота буде дебютом у художньому кіно.

■ *Тбілісі*

Заручників звільнено

Четверо співробітників Місії військових спостерігачів ООН у Грузії — два офіцери німецької армії Клаус Отт і Герберт Бауер, датчанин Хендрик Соренсен і грузин-перекладач, які перебували в заручниках у Кодорській ущелині з п'ятого по десяте червня, прибули до Тбілісі.

Інформація про звільнення заручників з'явилася ще у вівторок увечері. Але цілковитої упевненості в їхньому звільненні не було. Ущелину — цю єдину територію абхазької автономії, що контролюється грузинською владою — одразу після викрадення було вмить перекрито, туди перекинули частини армійського підрозділу спецпризначення. У результаті викрадачів знайшли в одній із печер. Після дводенних переговорів, які вела найвпливовіша людина в Кодорі, уповноважений президента Грузії Емзар Квіціані, терористи пішли на поступки, погодившись відпустити заручників без викупу. Раніше вони вимагали три мільйони доларів. Натомість грузинська влада надала їм коридор для вільного виходу із блокованої ущелини. Ось заручників і звільнили лише в кінці цього коридору. Але по-справжньому вільними вони стали після того, як до них нарешті дістався спеціальний автомобіль, що, до речі, затримався дорогою через несправність. Емзар Квіціані чекав на них у лісі. Оонівців перекинули до високогірного села Ажара, а потім відправили вертольотом до Тбілісі.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

СПОЖИВАЧ

Право на нові черевики

довелося кілька місяців відстоювати в суді

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

Вал неякісного товару, який заполонив базари, навчив багатьох покупців бути обережними і навіть розсудливими. Хмельничанин Михайло Киреєв вважав себе людиною досвідченою, коли пішов вибирати черевики. Біля вуличних рядів не зупинявся, а одразу попрямував до ЦУМу. Думав, що коли там товар дорожчий, то якісніший.

Вибирав не з дешевого, сподіваючися, що ціна все-таки відповідатиме якості. 275 гривень здавалися сумою цілком достатньою, аби проходити в новій парі хоча б один сезон. Але про всяк випадок все-таки вирішив попросити у продавця чек.

Дівчина пояснила, що її хазяїн працює за єдиним податком і не має касового апарата, тож ніякого чека бути не може. Саме таку відповідь дадуть вам більшість продавців взуття і на базарі, і в неспеціалізованих магазинах, де торговці орендують приміщення. Заручитися можна хіба що чесним словом. Але куди його прикладеш? Киреєв виявив кмітливість, попросивши продавця поставити підпис просто на коробці. Жодної юридичної сили такий «документ» не міг мати. Втім, саме він пізніше відіграв вирішальну роль.

Яке було розчарування, коли після першого дощу нові черевики, розлізлися просто на очах. Не дивно, що за кілька днів Киреєв у тому самому відділі в ЦУМі, демонстрував неякісний товар. Наш герой попросив, щоб йому замінили пару. Погоджувався навіть на дорожчу модель.

Продавець не відмовила, але одразу повідомила, що вона людина наймана і без хазяїна нічого вирішити не зможе. Розмова з хазяїном стала другим етапом на шляху до захисту прав споживача. Якби на коробці не було вже згаданого підпису, ніхто і слухати не став би про обмін. Адже довести, що покупку зроблено саме тут, було б неможливо. А на зауваження, що капці виявилися дірявими, власник магазинчика відповів категорично: така модель, такі її властивості, і він за це відповідальності не несе. Єдине, що він порадив невдасі-покупцеві — добре змастити черевики кремом, тоді, мовляв, і волога буде затримуватися.

Киреєва така відповідь просто образила, і він принципово вирішив довести справу до кінця. Після невдалої розмови написав офіційного листа з вимогою повернути гроші. Тоді хазяїн зробив новий випад —зажадав експертизи, котра підтвердила б неякісність товару. Побачити дірки можна було і неозброєним оком. Як і переконатися, що туфлі «течуть». Але коли справа дійшла до суду, всі аргументи виявилися малозначущими, а вимогу відповідача треба було виконати.

Така експертиза заслуговує на окрему увагу. У невеличкому містечку чи райцентрі провести її навряд чи вдасться — потрібна спеціальна лабораторія і фахівці. Хмельничанам пощастило, тому що при Технологічному університеті Поділля діє випробний центр із сертифікації. Для технологів-взуттєвиків, яких готує цей навчальний заклад, така експертиза не становить особливої складності. Але є інша проблема. Наш герой виклав зі своєї кишені майже 55 гривень за її проведення. Сума не така й велика, та для пенсіонера, студента чи безробітного може виявитися неподоланним бар'єром.

Після кількох місяців очікування, доброго десятка судових засідань нарешті були розставлені всі крапки над «і». Продавця зобов'язали повернути гроші за дірявий товар, відшкодувати вартість експертизи й усіх судових витрат і... заплатити 50 гривень за завдану моральну шкоду. Покупець відстояв свої права. Але якою ціною?

Варто додати, що провести експертизу, написати позовну заяву до суду допомагало хмельницьке товариство споживачів. І перемогу в суді можна назвати спільною. Проте якщо хтось наважиться пройти цим шляхом самотужки, то важко сказати, чи подолає він його.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

КІТ У МІШКУ

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Як чоловік пакет «доїв»

До молочних продуктів, що ними торгують на ринках, ставлюся з підозрою. Не купую ніколи. Однак знаю чимало людей, які спеціально вирушають у неблизький світ на базар, ігноруючи магазини, щоб порадувати рідних «домашнім». Так, подруга для свого немовляти купує лише таке молоко, мовляв, поживніше і корисніше... Можливо, й так, однак сценка, яку нещодавно довелося побачити в центрі столиці, змусила задуматися.

На чоловіка, який причаївся в затишній місцині поблизу нещодавно зведеного Музею води, увагу звернула випадково. Усамітнившись від цікавих перехожих, він робив, на перший погляд, незрозумілі маневри — переливав магазинне молоко із пакетиків у пластикові пляшки. Щоб збагнути для чого, багато часу не треба... Хто не бачив перекупок, які приторговують усілякою всячиною просто на вулицях столиці? Очевидно, чоловік працює у них «постачальником».

Тож чи завжди доречно обмежуватися тим, що бабуся, в якої купуємо сир чи сметану, має охайний вигляд?

Надія ГОРБАТЮК.

ОБСЛУГОВУВАННЯ

Темні плями хімчисток

Послуги хімочищення нині дорогі і не кожному по кишені. Озброївшись розчинниками і засобами для виведення плям, я давно стала сама собі фабрикою хімочищення. Але чого не зробиш заради виконання редакційного завдання... Беру першіліпші брюки і йду вивчати ринок послуг у Тернополі.

Треба сказати, що вибір — пристойний. Діє чимало іноземних підприємств, є й вітчизняні. Занапачу, в останніх тарифи істотно нижчі. Скажімо, чищення брюк у нашому пункті коштує шість гривень, а в «іноземців» —10—12, шуби, відповідно — 20 і 40. Приблизно таке саме співвідношення і щодо інших послуг: прання білизни, прасування. Щоправда, в «іноземних» пунктах хімочищення більше лоску: вичищену річ запаковують разом з одноразовими «плечиками»... Є відмінність і в оснащенні. Закордонні фабрики хімочищення працюють на сучасному імпортному обладнанні, наші — здебільшого на «доперебудовному».

Марія Чухрій, приймальниця пункту чищення приватного підприємства «Барс», каже, що обладнання в них ще з «тих» часів, але відремонтоване і надійне. Вона працює у сфері побуту п'ятнадцять років і боляче сприймає руйнування галузі.

На початку дев'яностих у Тернополі збудували потужну побутову фабрику з модерним на той час обладнанням. Тут і одяг чистили, і вичиняли та фарбували шкірки, хутро, прали й прасували білизну тощо. Фабрика мала стаціонарні підрозділи у всіх райцентрах, містах і селищах області.

Але накотила хвиля приватизації. Підприємство поступово занепало. Давно не працюють фабрики хімочищення в райцентрах: обладнання в багатьох із них демонтовано, інші після приватизації змінили профіль. У Тернополі з колишньої потужної фабрики вижили лише три підрозділи. Марія Чухрій вважає, що їй з п'ятьма колегами пощастило. Приймальний пункт, де вони працюють, поглинув оздоровчий центр, який звели поруч. Але це не найгірший варіант — весь штат новий власник зберіг. Як і тарифи, які не змінювалися протягом останніх двох років. Зарплата, щоправда, скромна, але тепер період літнього затишшя, а з настанням осені, впевнена Марія Романівна, замовлення посиплються.

Директор ПП «Барс» Андрій Решнюк має намір відкрити приймальні пункти хімочищення і в райцентрах області. У двох вони вже діють, однак замовлень не густо — люди відвикли від цих послуг. Адже в селах давно вже нема не лише пунктів хімочищення — постригтися та взуття відремонтувати нема де. Піти «в народ», тобто в невеличкі містечка, збираються і «європейці». Що ж, від конкуренції ми, споживачі, тільки виграємо.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Гроші з водою не пішли

Основними порушеннями житлово-комунальних підприємств, як і раніше, залишається завищення плати за послуги та норми споживання. Тому Держінспекція з контролю за цінами приділяє цьому питанню чи не найголовнішу увагу. Приміром, із перевірених 17 луганських підприємств ЖКГ у 13 було виявлено порушення державної дисципліни цін за послуги водопостачання і водовідведення. Зокрема, таке порушення було встановлено в Попаснянському виробничому управлінні «Луганськводоканалу». Завищену плату за воду за рахунок неймовірних норм споживання брали з населення, підприємств та організацій Свердловське, Алчевське управління водопровідно-каналізаційного господарства, Слов'яносербське управління «Луганськводпрому», підприємство «Лисичанськводоканал». До них вжито економічних санкцій на загальну суму понад 45 тисяч гривень.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Капкан у ліфті

КОМУНАЛКА

Найкраще в Рівному продається житло на нижніх поверхах. Що вище, то квартири дешевші. А все тому, що рівняни пам'ятають випадки, коли у місті були проблеми з ліфтами. Останній приклад — перед нинішніми різдвяними святами ВАТ «Рівнеліфт» відключив підйомники у багатьох будинках.

— Це усталений, але задавнений стереотип, — пробує заперечити начальник управління житлово-комунального господарства Рівненського міськвиконкому Юрій Собчук. — Адже міська влада стала більш вимогливою до того, щоб ВАТ «Рівнеліфт» та МП «Леда» краще обслуговували ліфти, яких у нашому обласному центрі майже тисяча. Нині простоює лише дванадцять із них. Щоправда, чи не сотня жеківських ліфтів слугує понад 25 років. Половині з них термін експлуатації продовжено ще на чотири роки. Загалом же під програму «Ліфт» цьогоріч уперше в міському бюджеті закладено півмільйона гривень. Однак їх вистачить лише на п'ять нових ліфтів.

Разом з тим ці зручні для мешканців багатоповерхівок засоби пересування останнім часом потерпають від хуліганів та злодіїв. Перші випалюють кнопки, карбують непристойні написи в кабінах, вибивають двері, інші навіть серед білого дня викрадають запчастини.

— Ліфти від злодіїв захищаємо, як можемо, — розповідає Юрій Собчук. — Обладнуємо їх спеціальними пристроями — своєрідною сигналізацією. Але все це потребує додаткових затрат і часу.

— Я живу на першому поверсі, тож не раз викликала диспетчера до тих, хто застрявав у ліфті. Якось чекали на майстра мало не 40 хвилин. Чи ж не задовго? — цікавлюсь у співрозмовника.

— На жаль, буває й таке. Тому вирішуємо питання про створення однієї централізованої диспетчерської, яка могла б оперативніше діяти в таких ситуаціях.

Юрій Собчук поділився планами щодо створення ще одного підприємства з обслуговування ліфтів — комунального. Вже готові всі документи, які будуть винесені на розгляд сесії міськради. Частину ліфтів воно візьме на себе, а відтак з'явиться ще один конкурент.

— До цього нас спонукали непопулярні дії «Рівнеліфту» напередодні різдвяних свят (про це вже йшлося), — каже пан Юрій. — Не можна шантажувати людей, тим паче, що вагомих підстав для відключення ліфтів не було. І все ж щоб безперебійно користуватись ліфтами, мешканцям слід своєчасно розраховуватись за цю послугу.

У двох будинках Рівного проводився цікавий експеримент — запроваджувалися картки для користування ліфтами. Це могло б вирішити проблему розрахунків: є картка — їдь, ні — долай сходинки пішки. Однак експеримент зазнав фіаско: карток не мали медики «швидкої», пожежники, міліція, а також ті, хто приходив у гості. Виявилися і субсидійні проблеми. Щоб подолати бар'єри, варто запровадити ліфтові картки по всьому місту, для чого треба понад 200 тисяч гривень. Але вирішення цієї проблеми, за словами керівника житлово-комунального управління Рівненського міськвиконкому, не відкладають у довгий ящик. Разом з тим сподіваються і на культуру рівнян, які бережливо ставитимуться до карткової автоматики та ліфтів.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Анекдот у тему

— Після першої важко дихати, після другої — теж, а після третьої — хоч помирай, — скаржиться дід лікареві.

— Та ж вік у вас який, дідусю, — делікатно зауважує медик.

— Що ви маєте на увазі? — перепитує старенький.

— Як що? Жінку...

— А я — сходинки.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Степ і гори, ковила і камінь

ЗАПОВІДНІ МІСЦЯ

«Мені здавалося, відтоді, як я пам'ятаю себе, що є якась велика країна небувалого і що я її маю відкрити всім»

(М. ПРИШВІН).

Навкруги, скільки бачить око людське, велично покоїться рівнина. І раптом — величезні скелі серед степу. Звідки? Ніде немає, а тут — у Розовському районі — є. Це — сюрприз Українського кристалічного масиву. Більшу частину свою потужна гранітна гряда ховає під землею. Тут-таки здійняла над нею цілий каскад вершин.

Дивовижні скелі. Вони врятували острівець давнього, споконвічного степу, прикривши собою ковилу і деревій, тюльпан, ряст і жовтецьпшинку. Та ще сотні й сотні рослин. Зупинився плуг перед гранітом і обминув цю землю. Тепер тут 404 гектари заповідної території. Степ і гори, ковила і камінь. Це — Кам'яні Могили.

Щоразу, коли на підході до них із-за чергового польового кряжа визирнуть і почнуть поступово рости сиво-блакитні вершини, звідуєш невиправдане відчуття першовідкривача. Немовби до тебе ці скелі не бачив ніхто, не бував на них, не чіпав укриті мохом валуни, не вдихав первісний запах трав. Здається, тут не тільки бачиш, а й чуєш бездонне небо над головою, степом, над усією нашою землею. І не випадково. Надто вже дивовижний контраст створила тут природа, й уява чуйно відгукується на нього.

Ще 1924 року експедиція Маріупольського краєзнавчого музею, обстеживши степ, що вцілів в оточенні скель, дійшла висновку, що його треба зберегти недоторканним. Початок поклали скелі, але й люди не залишилися осторонь. Люди, які й сьогодні вражають своїм подвижництвом.

Приваблива сила Кам'яних Могил незвичайна, пояснити її неможливо і відчути дано не кожному. Тут потрібна душа особливої чуйності та витонченості, потрібне пильне око, а ще — переконаність у тому, що людина — дитя природи, до того ж її законнонароджене дитя, і справжнє його щастя неможливе без любові до матері, без постійної турботи про її здоров'я.

А щось та має нагадувати нам і про нашу матір, і про наші обов'язки перед нею. Чи не сама природа? Ні, не випадкова поява цих скель серед степу. Природа немовби знала, що настане час, і навкруги від колишнього буяння диких фарб не залишиться нічого, крім цієї оази. І нам, людям, її дітям, буде не тільки на що подивитися і від чого розчулитися, а й зітхнути на повні груди. А ще — подумати. Про що? Про те, наприклад, що ерозія — страшна хвороба землі — результат необдуманого розорювання схилів. Що річки мілішають не тільки від посухи, а більше від того, що зникають ліси обабіч берегів. Кам'яні Могили не тільки зворушують, а й підкреслюють кричущу невідповідність між тим, що було, і тим, що стало. Сьогодні заповідник для деяких рослин є останнім на землі притулком.

Давно знайомий шлях на Кам'яні Могили багатьом братам нашим меншим, хоча аж ніяк не всі вони залишаються тут на постійне місце проживання. Як стверджує завідувач заповідної території Віктор Сіренко, видовий склад місцевої фауни особливо збільшується в сезон полювання. Передусім за рахунок кабанів, козуль, єнотоподібних собак. Зростає чисельність зайців і лисиць. У ці дні звірі між кам'яними грядами живуть мирно, не зазіхаючи не те що на життя, а й на незалежність одне одного. І не дивно: адже всі тікають сюди, рятуючись від мисливців, а тому забувають про ворожнечу. А невдовзі після того, як у повітрі розвіється відлуння першого пострілу, біженці розходяться «по домівках». І, що цікаво, багато хто з них прибігає сюди не з початком полювання, коли вже розпочалися облави полями, балками, посадками, а напередодні! Між скелями у високих травах звірі та птахи почуваються в цілковитій безпеці. Мабуть, переконані, що жоден мисливець не порушить кордонів заповідника.

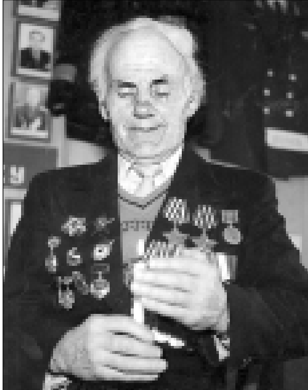
Маленький епізод із великого життя степу між скель. Їх багато, але для нас вони непомітні і невідомі. Зазвичай душа наша прагне чогось великого і дуже часто натрапляє на порожнечу. Потім, досадуючи, починає уважно озиратися довкіл, придивлятися до того, що поряд. І це природно, бо іншого вибору, іншого шляху в неї немає. І тоді бачиш важкі краплини роси на сухих квітках деревію, помічаєш тонку, майже повітряну, срібну нитку ковили. Але ж бо комусь обов'язково треба не тільки бачити цю нитку, милуватися нею, а й чути її голос. Розуміти його. І відповідати.

Олександр АБЛІЦОВ, Костянтин СУШКО.

Запорізька область.

ВЕТЕРАН

У героїв є свої оповідання

Колись в отроцтво Олександра Станіславовича Колкевича увірвалася війна. І вже у шістнадцять він брав участь у битвах за Батьківщину. Олександр Станіславович — кавалер двох орденів Солдатської Слави, Вітчизняної війни, Червоної Зірки. Із розповідями про героїчні роки він частий гість у школах рідної Гнівані.

Фото Володимира ОЧЕРЕТНОГО.

Гнівань
Тиврівського району
Вінницької області.

Залишилося мало

Територія України була повністю окупована фашистами, кожний на собі відчув, що таке війна. Давно учасників війни, ветеранів треба прирівняти до учасників бойових дій. Адже нас залишилося вже зовсім мало...

А. НЕСТЕРЕНКО.

Керч
АР Крим.

Ми захищали свою землю, а вони?..

Згідно зі статтею 4 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини, в бойових діях на території інших держав. До ветеранів війни належать: учасники бойових дій, інваліди війни, учасники війни. А статті 8 і 9 зазначеного закону визначають, що умовою надання статусу учасника війни є підтвердження факту роботи конкретного громадянина в період війни. На кого падали бомби, снаряди, на кого свистіли кулі? Під нами горіла земля та текла кров, фашисти палили все і всіх, розстрілювали, вішали старих і малих. Хто нині може підтвердити факти роботи?

Єдиний документ, що залишився, — метрика, яку переховували люди біля грудей. А тих, хто міг би підтвердити, нікого немає в живих. Ми самі жили, як кроти під землею, в окопах та льохах, місяцями не вилазили з них. Нас заганяли в хати по 50—60 осіб і підпалювали. Нам не давали дихати, не те що жити.

Верховна Рада проголосувала, щоб надавати статус учасника війни і пільги воякам, які за контрактом поїхали на заробітки і навіть пороху там не нюхали, але кошти їм знайшли.

Невже не соромно перед народом України, який переніс такі страждання в роки війни та й після її закінчення. Чи, може, тоді були інші діти, чи не так переживали біль втрати своїх батьків, матерів, старших братів та близьких, що не повернулися з війни?

Ми збираємося допомагати дітям Іраку та біженцям, а хто допоможе нашим дітям, котрі стоять на вулицях міста голодні, босі, роздягнені, з простягнутою рукою? Чому забули про своїх дітей війни та дітей сьогодення, хто їм допоміг у роки війни і після неї? Ніхто. Виживали самі, як могли, їли бур'яни та акацію.

Тих грошей, що видають, вистачає лише на те, щоб людина не валялася на вулиці. Немає грошей навіть на поховання.

В. КРАСНОКУТСЬКИЙ, голова ради «Діти війни».

Кіровоград.

За Батьківщину не шкодували життя

Тільки через двадцять років у колишньому СРСР оцінили самовідданість і героїзм військових і цивільних патріотів під час оборони столиці України. Указом Верховної Ради Києву було присвоєно звання «Міста-героя». Тоді ж затверджено медалі «За оборону Києва».

І лише на третій рік після здобуття незалежності Україною було ухвалено Закон «Про статус ветеранів війни...». Але в законі не усунено деякі недоліки для встановлення абсолютної справедливості. Наприклад, цивільні особи, які виконували обов'язки та несли службу так само, як і військові частини протиповітряної оборони, до жодних списків не занесено, про них нічого не сказано. Особисто я, тоді офіцер запасу, але залишаючись цивільною особою, був закріплений за службою МППО і працював начальником штабу промоб'єкта заводу імені Лепсе. З перших днів війни був задіяний на службі, згодом — нагороджений медаллю «За оборону Києва».

Але жодний закон не підтверджує відношення до учасників бойових дій тих, кого було занесено до списків частин МППО. Я не один такий, хоча багатьох уже немає в живих. І питання щодо визнання цивільних осіб не в тім, щоб отримувати мізерну добавку до пенсії. Річ у моральному боці, в образі на несправедливість і недооцінку патріотизму і самовідданості цивільних осіб.

Можливо, хоча б до майбутньої дати — 60-річчя звільнення Києва від німецьких загарбників — справедливість буде відновлено?

А. ГОЛДЕНБЕРГ, учасник оборони Києва, інвалід I групи.

Київ.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Скільки ворону не ганяй...

Як формується громадська думка — добре знаю. Мені 65. Пережив сімох генсеків, доживаю одинадцятого прем'єра країни. Політиком ніколи не був, працював шофером, трактористом, екскаваторником. Під час служби в армії будував ракетні бази в білоруських лісах. Але скільки пам'ятаю, коли хтось потрапляє у керівники, то хоч би як погано він працював, а простим робітником він ніколи вже не стане. І скільки ворону не ганяй з гілки на гілку, соловейком вона не заспіває.

Останнім часом у засобах масової інформації тільки й чути про якісь реформи Кучми. Якщо чесно, то вже слухати набридло. Оскільки не можу взяти участь в обговоренні, бо в нашому селі все глухо, наче в танку, то хочу висловити свою думку на сторінках газети. А пропоную таке: нехай Кучма передасть державне кермо Юлії Тимошенко, Григорію Омельченку, Піскуну, Смирнову та Степану Хмарі.

Також маю кілька пропозицій щодо влади. Вважаю, що треба конституційно заборонити обіймати керівні посади всім, хто був біля керма раніше. І тоді непотрібним стане отой перехідний період, який вже розтягнувся не на одне десятиліття. Відпаде потреба в боротьбі з корупцією та з відмиванням грошей. А що стосується організованої злочинності, то тут багато розуму не треба. Зібрати всіх керівників і створити з них окремий колгосп. Нехай працюють на благо країни та іншим не заважають.

Іван СЛИЧКО.

Вінницька область.

Лицарі сьогодення

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Ніде правди діти, ставлення до сучасного козацького руху різне — від бурхливого схвалення до різкої зневаги. Але доцільність відродження вітчизняних військових традицій не викликає сумнівів. Тому «Українське Реєстрове Козацтво», яке рік тому з'явилося на громадсько-політичному обрії держави, зумовило неабиякий інтерес. Тим паче що очолив його колишній полковник СБУ, посправжньому талановитий керівник «незалежницької хвилі» Анатолій Шевченко. Маючи за плечима чималий організаторський досвід, професійні навички кадрового військового та ще й на додачу два докторські ступеня, Анатолій Іванович узяв на себе величезний тягар суспільної відповідальності.

Нещодавно Анатолій Шевченко відсвяткував ювілей. І, вітаючи шановного гетьмана з цією знаменною датою, ми щиро бажаємо, щоб усі його задуми успішно здійснилися! Щоб молоде реєстрове козацтво стало надійним оплотом державності і благополуччя країни. І, звичайно, сподіваємося, що сучасні лицарі продовжать величні традиції своїх пращурів.

Едуард ЩУР від імені колег зі Спілки журналістів України.

ФОТОПОГЛЯД

Фото Юлії ПОТАПЕНКО.

Смертельну зброю обсіла зграйка дітлахів, що поверталися з екскурсії до столичного Музею Великої Вітчизняної війни. Для них ця гармата — лише велика екзотична іграшка, річ, що належить далекому минулому. Хай і надалі все залишається так.

НАПИШУ ВАМ І Я

З блакитного екрана — бездуховність

За яким критерієм складають телепрограми і чи враховують бажання і запити телеглядачів? Адже коли починаєш перемикати канали, створюється враження, що показують усе найгірше.

За ідеєю, мають враховуватися вік аудиторії, на яку розраховані той чи інший продукт. Також важливі інтереси телеглядачів. Як можна науково-популярні передачі показувати ближче до півночі, а всілякі вульгарні фільми — з обіду й до шостої-сьомої вечора?

З такими телепрограмами ми невдовзі втратимо людську подобу. І чи не звідси бездуховність?..

Галина ЗЛОТНИКОВА.

Одеса.

Час переглянути штучно зменшені пенсії

ТОЧКА ЗОРУ

Пенсійний фонд України під час нарахування пенсій із заробітків до 1996 року керується методикою, визначеною постановою КМ за №1357 від 08.12.97 р. Ця методика передбачає перехід від реальних заробітків в рублях або купоно-карбованцях до так званої «заробітної плати для нарахування пенсій», що вимірюється в гривнях. У процесі цього переходу реальна заробітна плата піддається перетворенням за допомогою низки так званих «коригуючих коефіцієнтів», котрі зведено до єдиного коефіцієнта за кожен рік **(див. таблицю).**

З таблиці видно, що в діапазоні 1974—1996 років зведені коригуючі коефіцієнти менше одиниці, що практично означає штучне зменшення реальної заробітної плати в процесі переходу до «заробітної плати для нарахування пенсій», а отже, і зменшення розмірів відповідних пенсій. А в діапазоні 1971—1996 років пенсії штучно зменшено стосовно пенсій із заробітків до 1970 року, коли коригуючий коефіцієнт становив 1,1. За допомогою цієї таблиці кожен, хто одержує пенсію із заробітків за 1971—1996 роки, може підрахувати, скільки він щомісячно втрачає порівняно зі своїми колегами, що вийшли на пенсію до 1970 року, за рівних з ними умов праці та рівного суспільно корисного трудового внеску. Отже, цією постановою пенсіонерів поділено на категорії за рівнем соціальної захищеності залежно від моменту настання пенсійного віку. Зазначимо, що таку дискримінацію постановою КМ за № 1357 від 08.12.97 р. було запроваджено після прийняття Конституції України в 1996 році, котра проголосила рівність громадян України перед законами (стаття 24), тобто якою заборонено будь-яку дискримінацію.

Дискримінаційний характер коригуючих коефіцієнтів обумовлено ще й тим, що їхні значення змінюються з року в рік в середині діапазону 1970—1996 років. В результаті змінюються «заробітна плата для нарахування пенсій» і розміри відповідних пенсій. Наприклад, доцентам, які одержували за свою роботу платню 320 рублів і 1970-го, і 1988 року, пенсії нараховують різні: першому із «заробітної плати для нарахування пенсій» — 1,1 × 320 руб. = 352 грн., другому — 0,63 × 320 руб. = 201,6 грн. Цікаво порівняти ці «заробітки» з платнею сьогоднішнього доцента — 450—500 грн., яка становить мінімальну його «заробітну плату для нарахування пенсій». Хіба можна зазначених трьох доцентів вважати рівними перед законом (зокрема, чинними законами України «Про пенсійне забезпечення», «Про наукову і науково-технічну діяльність»)? Чи, може, їхня суспільно корисна праця не однакова? Чи працювали вони не в рівних умовах? Чим пояснити, що праця доцента в 1970-му і в 1988 році в рублях оцінюється однаково, а в гривнях — ні? Хіба це не дискримінація?

Неважко простежити, що максимальне зменшення заробітків різних категорій пенсіонерів у процесі «коригування» відбувається в діапазоні 1988—1996 років, коли ці заробітки нібито індексувалися. На прикладі доцентів це добре видно з наведених графіків, на яких зіставлено реальну платню доцента **(графік 1)** та відповідні його «заробітки, скориговані за допомогою коефіцієнтів з таблиці» **(графік 2)**, з яких Пенсійний фонд нараховує пенсії. На графіку 1 не показано реальної заробітної плати доцента лише за ті роки, коли вона становила сотні тисяч і мільйони купоно-карбованців. Після 1996 року криві 1 та 2 збігаються. З них видно, що необхідно переглянути коригуючі коефіцієнти до 1996 року, а не до 1992-го, як вважає уряд.

Якщо запровадженню індексації пенсій не передуватиме скасування дискримінації пенсіонерів, про яку йдеться, вона поглиблюватиметься за кожної індексації та інших підвищень пенсій у державі, тому що за рівних для всіх відсотків підвищення абсолютна різниця в пенсіях зростає. Простежимо на прикладі зазначених вище уявних доцентів, як змінилася ця різниця після цьогорічного підвищення на 12 відсотків пенсій науковцям, які вже не працюють. За рівного стажу, який дає право нараховувати пенсію в розмірі 90 відсотків від заробітків, до підвищення ця різниця становила 0,9 × 352 грн. - 0,9 × 201,6 грн. = 135,4 грн., а після підвищення — 1,12 × 0,9 × 352 грн. - 1,12 × 0,9 × 201,6 грн. = 156,1 грн., тобто вона зросла на 156,1 грн. - 135,4 грн. = 16,2 грн. Хіба це не поглиблення дискримінації?

Діапазон 1971—1996 років для багатьох громадян охоплює весь або майже весь їхній стаж (тим паче його частину з найпривабливішими заробітками), і через це аж ніяк не всім щастить його обійти, обираючи період для нарахування пенсії.

Сьогодні пенсіонери з пенсіями із заробітків до 1970 року також потерпають від дискримінації, яка виникла після підвищення окладів їхніх наступників на посадах, що вони колись обіймали. Адже їхні пенсії в цьому разі не перераховуються, виняток зроблено лише для деяких категорій пенсіонерів, наприклад, державних службовців. Це означає, що ті, хто одержує пенсію із заробітків за 1971—1996 роки, зазнають подвійної дискримінації стосовно пенсіонерів, яким пенсія нарахована із заробітків за останні роки. Проблема ця надзвичайно гостра, тому що зачіпає значну частину пенсіонерів та робить їх найбіднішим прошарком населення України. Навіть пенсії більшості наукових співробітників після зазначеного «коригування» не досягають прожиткового мінімуму.

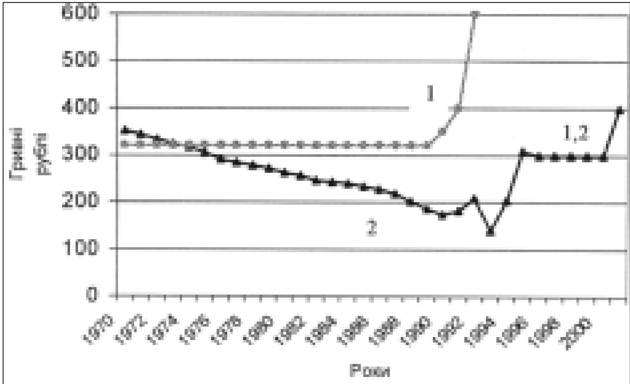
Очевидно, доручаючи Кабінету Міністрів розробку порядку введення в дію нового закону, потрібно кожен раз в самому законі нагадувати, що цей порядок не має порушувати конституційних норм. Досвід показує, що відсутність такого нагадування сприймається Кабінетом Міністрів як дозвіл на таке порушення. Внаслідок з'являються такі антиконституційні урядові документи, як постанова КМ за № 1357 від 08.12.97 р.

Ельвіра СВІРЩОВА.

Харків.

Таблиця

Рік	Зведений коригуючий коефіцієнт	Рік	Зведений коригуючий коефіцієнт	Рік	Зведений коригуючий коефіцієнт
1970 і раніше	1,1	1980	0,82	1990	0,51
1971	1,07	1981	0,80	1991, 1-ша половина	0,41
1972	1,04	1982	0,77	1991, 2-га половина	0,32
1973	1,01	1983	0,76	1992	0,0217178
1974	0,99	1984	0,75	1993	0,0007746
1975	0,95	1985	0,73	1994	0,0000888
1976	0,91	1986	0,71	1995	0,0000173
1977	0,89	1987	0,68	1996	0,0000101
1978	0,87	1988	0,63		
1979	0,85	1989	0,58		

ФОТОФАКТ

Одинадцятикласниця київського ліцею «Лідер» Світлана Мухлинець увійшла до збірної України і виборола право захищати честь держави на Всесвітній олімпіаді з біології.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Рояль до ювілею

Віднині на музичному інструменті високого класу навчатимуть юних талантів в Одеській спеціалізованій музичній школі імені Петра Столярського. До свого 70-річного ювілею цей заклад отримав у подарунок від Бернської консерваторії (Швейцарія) рояль «Стейнвей» вартістю 70 тисяч доларів. Кошти на придбання інструмента внесли приватні та міжнародні фонди. Досі в Одесі було два таких рояля — в Академічному театрі опери і балету та у філармонії.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ОГОЛОШЕННЯ

Филиал ГХУ Агенства по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор ГКП «Массовое питание»,
сообщают о проведении конкурса по продаже активов. На конкурс выставляются активы ГКП «Массовое питание», расположенные по адресу: г. Константиновка, пр. Ломоносова, 101 А 1. Здания складов, ресиверной и охлаждающее помещение с начальной ценой продажи - 14963,00 грн. без НДС, гарантийный взнос - 748,15 грн. 2. Склад и ограждение с начальной ценой продажи - 18990,00 грн. баз НДС, гарантийный взнос - 949,50 грн. 3. Технологическое оборудование с начальной ценой продажи -8416,00 грн. в т. ч. НДС. Гарантийный взнос - 420,80 грн. Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цены реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников конкурса - 17 грн. перечисляются на р/с 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» г. Донецка, МФО 335076, ОКПО 26252727 Филиалу ГХУ Агенства по вопросам банкротства в Донецкой области. Для участия в конкурсе необходимо подать письменную заявку и конкурсное предложение организатору конкурса Филиалу ГХУ Агенства по вопросам банкротства в Донецкой области, по адресу: г. Донецк, бульвар Шевченко, 20. Срок подачи заявок 25 календарных дней со дня публикации в газете по 07 июля 2003 г. включительно. Заседание конкурсной комиссии состоится после 30 календарных дней со дня публикации информации 14 июля 2003 г., в Филиале ГХУ Агенства по вопросам банкротства в Донецкой области по адресу: г. Донецк, бульвар Шевченко, 20, в 11.00 Справки по телефонам: 381-76-17/14.

Згідно з Постановою Господарського суду Вінницької області від 29 травня 2003 року розпочато ліквідаційну процедуру по справі № 106/10-302 Товариства з обмеженою вдповідальністю фірми «Серпанок Лтд», м. Вінниця, вул. Пирогова, 36 (р/р 26002316901 у ВФ АБ «Енергобанк», МФО 302731, код ЄДРПОУ 13321065). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Загорцева І. А. Подача позовних заяв про включення до реєстру вимог кредиторів припинена.

Викрадений 9 червня 2003 року службовий білет залізничника Південно-Західної залізниці форми 3 (платна) № 003577 на ім'я Сташенко В. Ю. вважати недійсним.

ПП **«Укрпромсплав»** (31170635) об'являє про ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця за тел. 80672306097.

Філія Агенства з питань банкрутства в Львівській області та ліквідатор АТЗТ «ЗОВТАП»
проводить конкурс по реалізації активів. На конкурс виставляються будівлі, споруди АТЗТ «ЗОВТАП», що знаходяться за адресою: Львівська обл., м. Золочів, вул. Бродівська, 19, початкова ціна - 66336,40 з ПДВ.
Умовами конкурсу є: 1. Придбання якомога більшої кількості майна, за якомога вищою ціною. Гарантійний внесок в розмірі 2,5% від початкової ціни та реєстраційний збір в розмірі 17 грн. для реєстрації учасників вноситься на рахунок Філії Агенства з питань банкрутства в Львівській області № 260028218 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570, код ЄДРПОУ - 26254583 не пізніше ніж за три календарні дні до початку проведення конкурсу. Заявки на участь у конкурсі та конкурсні пропозиції приймаються за адресою: м. Львів, вул. Гайдамацька, 11, з 9.00 до 18.00. Кінцевий термін подачі заявок та конкурсних пропозицій за три календарні дні до початку проведення конкурсу. Конкурс буде проводитись 18.07.2003 р. о 10 год. 00 хв. за адресою: м. Львів, вул. Гайдамацька, 11. Додаткова інформація по телефону: 237-28-06, 72-68-64.

Філія Агенства з питань банкрутства в Львівській області та керуючий санацією ЗАТ «Львівський м'ясокомбінат»
проводить повторні публічні торги з продажу майна, що знаходиться за адресою: м. Львів, вул. Промислова, 50-52, ЗАТ «Львівський м'ясокомбінат»:
-будівля компресорної, площею 799,1 кв. м., початкова ціна продажу -70 294,00 грн. з ПДВ; - Будівля КВП складу, площею 601,2 кв. м., початкова ціна продажу - 71 001,70 грн. з ПДВ.
Гарантійний внесок в розмірі 5% від початкової ціни продажу та реєстраційний збір в розмірі 17 грн. для реєстрації учасників вноситься на Рахунок Філії Агенства з питань банкрутства в Львівській області № 260028218 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570, код ЄДРПОУ - 26254583 не пізніше ніж за три календарні дні до початку проведення торгів.
Заявки на участь у торгах приймаються за адресою: м. Львів, вул. Гайдамацька, 11, з 9.00 до 18.00. Кінцевий термін прийняття заявок за три календарні дні до початку проведення торгів. Торги проводитимуться 18.07.2003 р. об 11 год. 00 хв. за адресою: м. Львів, вул. Гайдамацька, 11. Додаткова інформація по телефону: 237-25-06, 72-68-64.

Филиал ГХУ Агенства по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор ДП «Константиновское АТП 11475»,
сообщают о проведении конкурса по продаже активов. На конкурс выставляются: здания, оборудование, транспортные средства и материальные ценности ДП «Константиновское АТП 11475», расположенные по адресу: г. Константиновка, ул. П. Ангелиной, 1, начальной ценой продажи - 73018,07 грн. без НДС, гарантийный взнос - 3650,90 грн. Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цены реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников конкурса - 17 грн. перечисляются на р/с 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» г. Донецка, МФО 335076, ОКПО 26252727 Филиалу ГХУ Агенства по вопросам банкротства в Донецкой области. Для участия в конкурсе необходимо подать письменную заявку и конкурсное предложение организатору конкурса Филиалу ГХУ Агенства по вопросам банкротства в Донецкой области, по адресу: г. Донецк, бульвар Шевченко, 20. Срок подачи заявок 25 календарных дней со дня публикации в газете по 07 июля 2003 г. включительно. Заседание конкурсной комиссии состоится после 30 календарных дней со дня публикации информации 14 июля 2003 г., в Филиале ГХУ Агенства по вопросам банкротства в Донецкой области по адресу: г. Донецк, бульвар Шевченко, 20, в 10.00 ч. Справки по телефонам: 381-76-17/14.

ОГОЛОШЕННЯ

Українська аграрна біржа повідомляє, що сороковий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться

19 червня 2003 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 40 З ПРОДАЖУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 19.06.03 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ГПУ «Харгівгазвидобування» (обсяги липня)							
ГПУ "Харківгазвидобування"							
1	25	68	1 700	1 404	35 100	2 386 800	автотранспортом
Всього:			**1 700**			**2 386 800**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар газопромислового управління.							
Пропозиція АТ «Укртатнафта» (обсяги липня)							
*АТ «Укрнафта» (з Кременчуцького НПЗ, **бутан технічний, сума пропану і пропілену 5%-40%)***							
2	100	10	1 000	1 400	140 000	1 400 000	залізницею
3	20	25	500	1 400	28 000	700 000	автотранспортом
Всього:			**1 500**			**2 100 000**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним та автомобільним транспортом на умовах франкорезервуар АТ «Укртатнафта»; 2) При транспортуванні скрапленого газу залізницею поставку цистерн, оплату за транспортування та послуги наливу здійснює Покупець, при транспортуванні скрапленого газу автоцистернами доставку автоцистерн та оплату за послуги наливу здійснює Покупець; 3) Продавець проводить продаж скрапленого газу тільки по території України							
Пропозиція ВАТ «Укрнафта» (обсяги липня)							
Гнідинцівський ГПЗ							
4	25	258	6 450	1 360	34 000	8 772 000	залізницею
5	7	286	2 002	1 400	9 800	2 802 800	автотранспортом
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним або самовивозом автомобільним транспортом; 2) Оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. В ціну за одну тонну скрапленого газу входить вартість послуг за транспортування залізничних цистерн з вузлової станції в пункт наливу, які надаються Прилуцьким підприємством залізничного транспорту.							
Качанівський ГПЗ (Качанівське в-во)							
6	7	123	861	1 360	9 520	1 170 960	автотранспортом
*Качанівський ГПЗ (Глинсько-Розбишивське в-во, **бутан технічний ГОСТ 20448-90**)*							
7	7	95	665	1 050	7 350	698 250	автотранспортом
НГВУ "Бориславнафтогаз"							
8	7	15	105	1 500	10 500	157 500	автотранспортом
Долинський ГПЗ (в-во Гнідинцівського ГПЗ)							
9	7	71	497	1 500	10 500	745 500	автотранспортом
НГВУ "Долинанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
10	7	71	497	1 500	10 500	745 500	автотранспортом
НГВУ "Надвірнанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
11	7	20	140	1 500	10 500	210 000	автотранспортом
Всього:			**11 217**			**15 302 510**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни.							
Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги липня)							
ТЦСК "Селещина" філії Управління з переробки газу і газового конденсату							
12	140	15	2 100	1 320	184 800	2 772 000	залізницею
13	35	16	560	1 320	46 200	739 200	залізницею
14	7	120	840	1 320	9 240	1 108 800	автотранспортом
Яблунівське відділення з переробки газу філії Управління з переробки газу і газового конденсату							
15	140	25	3 500	1 320	184 800	4 620 000	залізницею
16	35	50	1 750	1 320	46 200	2 310 000	залізницею
17	7	100	700	1 320	9 240	924 000	автотранспортом
Шебелинське відділення з переробки газового конденсату філії Управління з переробки газу та газового конденсату							
18	7	42	294	1 320	9 240	388 080	автотранспортом
Всього:			**9 744**			**12 862 080**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар філії Управління з переробки газу і газового конденсату; 2) Оплату за користування рухомим складом Продавця та налив Покупець здійснює по окремому договору з філією Управління з переробки газу та газового конденсату.							

Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: **http://www.uame.com.ua/energo**. Внесення змін до пропозицій на продаж допускається до **16 червня 2003 р**. включно.

Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 18-00 години до 18 червня 2003 р. включно. Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ № **26047001293** в Українському кредитному банку, м. Київ, МФО **321701**, код за ЄДРПОУ **23389377**.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 246-48-90, 246-48-92
http://www.uame.com.ua, E-mail: exch@uame.com.ua

ИЗУЧАЕМ СПРОС НА ОБЪЕКТ КОММУНАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ.

Жилищно-казарменный комплекс городков №1, № 2 г. Северодонецк Представляет собой комплекс сооружений бывшей воинской части, имеющий автономные инженерные сети водоснабжения, канализации, отопления и электроснабжения. Расположен в лесопарковой зоне города Северодонецк. К комплексу проложена бетонная дорога, высоковольтная линия передач. Имеется глубоководная скважина с прекрасной питьевой водой.

В составе комплекса: здания, сооружения, складские и подсобные помещения, котельная, столярная мастерская, пункт заправки, трансформаторная подстанция и прочие строения укомплектованные специальным оборудованием и инвентарем. (Всего 35 единиц).

Общая площадь помещений:
— по городку № 1 — **17869 м²**; — по городку № 2 — **252м²**.

Площадь земельного участка:
— по городку № 1 — **78,7 Га**; — по городку № 2 — **18,7 Га**.

Балансовая стоимость комплекса — **5,8 млн. грн.**

Возможные варианты использования или отчуждения комплекса, а так же условия его предоставления в пользование предлагает субъект предпринимательской деятельности.

Ознакомится с объектом, получить более детальную информацию, направить свои предложения по использованию комплекса можно в Фонде коммунального имущества городского совета по адресу:
39400, г. Северодонецк, Луганской области, ул. Ленина, 32, каб. 14, 11, 31,
тел. (06452) 4-41-15; 4-49-77; 4-21-61.

Господарським судом Донецької області (83000, м. Донецьк, вул. Артема, 157) постановою від 28.05.2003р. у справі № 3/148Б визнав банкрутом Приватне підприємство «Віхрь» (м. Донецьк, вул. Петровського, 4/8), та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Скачко Сергія Леонідовича (ліцензія 250225, м. Макіївка, 86123, вул. Фонтанна, 1а, 12). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) порушено справу № 08/1204 про банкрутство Акціонерного товариства закритого типу «Черкаський шовковий комбінат» (18036, м. Черкаси, вул. Енгельса, 170 п/р 260030172956 в Черкаській філії «Укресімбанк», МФО 354789, код ЄДРПОУ 00306851). Розпорядником майна призначено - Клименко Д. Б. (ліцензія Серії АА № 249951 від 19.10.2001 р., 18000, м. Черкаси, вул. Горького 1, тел.(80472) 422158). Претензії кредиторів приймаються в 30-денний термін з дня опублікування оголошення.

У зв'язку з ліквідацією ТОВ **«Архат»** (код 30555220) до 10.08.2003р. приймаються претензії кредиторів за адресою: Київська обл., с. ПП Борщагівка, вул. Кооперативна, 60.

Приватне підприємство
«Хамелеон»
(код ЗКПО 30551163) повідомляє про зменшення статутного фонду. Претензії приймаються протягом місяця.

ТОВ **«Маріон»** (код 31354512) повідомляє про свою самоліквідацію. Претензії приймаються продовж двох місяців за адресою: м. Київ, вул. Довженка, 16/А, тел. 561-40-78.

В доповнення до оголошення від 20 лютого 2003 року в газеті «Голос України» № 33, ВКФ «Чернівецький ДОК-ЛТД» розгляне пропозиції щодо можливості інвестування підприємства. Заяви приймаються за адресою: 58008, м. Чернівці, вул. Донбасівська, 1.

ВАТ АКБ «Мрія»
повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 30 липня 2003 року 0 18-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Електриків, 29-а, 4-й поверх.

Порядок денний:

1. Про збільшення статутного фонду банку.

Інформація про збільшення статутного фонду:

Збільшення статутного фонду проводиться з метою збільшення обігових коштів банку шляхом додаткової емісії простих іменних акцій в кількості 20.000.000 штук, номінальною вартістю 0,10 гривні кожна, на загальну суму 2.000.000 гривень.

Після проведення емісії до Статутного фонду будуть внесені зміни: «Статутний фонд становить 31.358.142 гривень. Статутний фонд поділено на 313.068.610 штук простих іменних акцій та 512.810 штук привілейованих іменних акцій».

Акції випускаються в бездокументарній формі.

При додатковому випуску акцій номінальна вартість акцій не змінюється, акціонери товариства користуються першочерговим правом на придбання додатково випущених акцій. Збитки для власників акцій товариства, пов'язаних із збільшенням статутного фонду, не передбачаються.

Через десять днів після публікації зареєстрованої в ДКЦПФР інформації про випуск акцій починається підписка на акції, що додатково випускаються.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушив справу № 25/9 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Узбекгазсинтез» (69044, м. Запоріжжя, майдан Профспілок, 3; п/р 2600698024520 в ДФ АК «Промекономбанк», м. Дніпропетровськ, МФО 306481, код ЄДРПОУ 24514614). Розпорядником майна призначено Шереметєву Зою Василіївну (ліцензія АА №250319, адреса 70600, Запорізька обл., м. Пологи, вул. Пролетарська, 126-1). Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікації оголошення.

До відома громадськості!

Товариство з обмеженою відповідальністю фірма «НАНСА» (код ЄДРПОУ 21199922), 61018, м. Харків, вул. Дерев'янка 48, кв. 38, тел. (057) 757-60-73 подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом. Місце здійснення заявленої діяльності - територія України.

Господарський суд Луганської області /91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а/ порушив справу №10/106-б про банкрутство приватної виробничо-комерційної фірми «АГРОСЕРВІС-2000» /92700 м. Старобільськ Луганської області, код ЄДРПОУ 31163848, р/р 260077115203 Старобільське відділення СФ АБ «Укркомунбанк» МФО 304488/. Розпорядник майна - арбітражний керуючий Островський Вадим Анатолійович /91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, буд. 2, кв. 32/ ліцензія АА № 250229 від 14.01.2002 р. Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом тридцяти днів.

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) 15.05.2003 року за позовом Комунального підприємства по утриманню житлового господарства Печерського району м. Києва «Печерськжитло» порушив справу № 23/360-б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Томпо» (01133, м. Київ, пров. Лабораторний, 1, код ЄДРПОУ 21538590, п/р № 2600400001902 в АКБ «Правекс-Банк», МФО 321983, № свідоцтва 21538590, р/р № 26004424103001 в Печерській філії КБ «Приватбанк» м. Києва, МФО 300711, ІПН 215385926104). Розпорядником майна по справі призначено Борисенко Світлану Євгенівну (Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Інтернаціональна, буд. 90, кв.21, ліцензія серії АА № 315477 від 14.08.02 р.). Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд Рівненської області Постановою по справі № 4/46 від 05.05.2003р. визнав банкрутом СП «Сарненський комбінат «Будіндустрія». 34500, м. Сарни, вул. Заводська, 5, Сарненського району, Рівненської області, код 05520170, р/р 26003249215001 в Рівненській філії КБ «Приватбанк», МФО 333391 і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Рибака Василя Івановича (ліцензія серії АА № 250219 від 24.12.2001р.)

Господарський суд Івано-Франківської області 70600, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11 постановою № Б-4/15 від 26.05.2003р. визнав банкрутом ВАТ «Маслозавод» м. Тлумач, Івано-Франківська область, вул. Поповича 9а, р/р 2600401542993 в Укрексімбанку, МФО 336688, код 02019742 та р/р 260091809 в АППБ «Аваль», м. Івано-Франківськ, МФО 336462. Ліквідатором призначено Гошовську Олену Вікторівну (ліцензія АА № 047772 від 16.10.2001р. м. Стрий, вул. Січових Стрільців, 10, кв. 75).

Господарчий суд Луганської області (91000, м. Луганськ, площа Героїв ВВВ, 3А) ухвалою від 05.06.2003 р. порушив справу за № 12/79 Б про банкрутства Закритого акціонерного товариства «Луганський завод колінчастих валів» (91055, м. Луганськ, вул. Свердлова, 71, р/р 2600030180663 ЛЦВ ПІБ м. Луганськ, МФО 304308 код ОКПО 05786063). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мерзлякова Ігоря Едуардовича (ліцензія АА № 484229 від 12.02.2003 р.). Претензії кредиторів та заяви від можливих санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 91021, м. Луганськ, вул. Ліньова, 75, тел. 8 (0642) 59-90-65.

Адміністрація ВАТ «Біолік» повідомляє,
що 29.07.2003 року о 15.00 відбудуться загальні збори акціонерів товариства за адресою: Вінницька область, м. Ладижин, вул. Леніна, 118.

Порядок денний:

1. Звіт про господарсько-фінансову діяльність товариства за перше півріччя 2003 року.
2. Різне.

Ухвалою Господарського суду Львівської області по справі № 6/49-8/36 від 3 квітня 2003 року визнано банкрутом Закрите акціонерне товариство «Миколаївагротехпостач», Львівська область, Миколаївський район, с. Розвадів, вул. П. Сагайдачного,72, ідентифікаційний код № 00905741, та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Піщухіна М. К. Ліцензія АА № 249551 від 12 листопада 2001 року, р/р 26002016443 в Залізничному відділенні Першої філії АТ «Кредитбанк» (Україна), МФО 325365.

Господарський суд Харківської області (Держпром, 8-й під'їзд, пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) ухвалою від 13.05.2003 р. порушив справу № Б-24/111-03 про банкрутство ВАТ «Савинський цукровий завод» (ЄДРПОУ 00373267, смт Савинці, Балаклійський р-н, Харківська обл. п/р 26006030790000 в ХФ АКІБ «УкрСиббанк» ХРУ, МФО 351641). Розпорядником майна Санжаревський І. А. (ліцензія АА № 047645 від 09.08.2001 р., м. Харків, вул. Блюхера, 25а, кв.64).

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 58б) порушив справу № 251/2б-2003 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Фірсбі» (адреса: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Ушакова, 23, п/р 26002942 в АППБ «Аваль» м. Київ, МФО 300335, код ЄДРПОУ 23577601). Розпорядником майна ТОВ «Фірсбі» призначено арбітражного керуючого Борисенко Анатолія Миколайовича (ліцензія АА № 250339 від 28.02.02р.) адреса: 09100, м. Біла Церква, вул. Водопійна, 14-а, кв. 49. Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) постановою від 22.05.2003р. по справі Б 15/3/02 визнано банкрутом ТОВ торгова фірма «Бриз» (51900, м. Дніпродзержинськ, вул. Глаголєва, 28/9), р/р 26008101121001 в АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305051 і відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначений Рябчий Сергій Владиславович, Ліцензія АА № 047946, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Панікахі, 2, тел. 744-96-82.

ЗІРКИ Й ЗІРОЧКИ

Віртуальний світ у подарунок

Цього тижня молода зірка української естради Аліна Гросу відзначала свій восьмий день народження. Співачка отримала багато м'яких іграшок, ляльок та квітів. А також — казковий віртуальний світ. Відтепер в Інтернеті діє офіційний сайт Аліни. Це не просто інформаційна сторінка. Кожен, хто потрапить сюди, знайде щось особливе для себе. Діти — знайомство з Аліною, цікаві ігри та перші кроки в мультимедіа, дорослі... Можливо, вони згадають своє дитинство та краще зрозуміють своїх дітей.

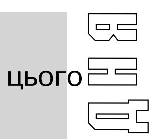
На знімку: восьмирічна поп-зірка Аліна ГРОСУ.

КОНКУРСИ

Експозиція ідеальних форм

На Мальті проходить Міжнародний конкурс «Міс Бікіні Світу-2003». Дівчата з різних країн світу виборюють звання володарки найдосконалішого тіла. Претендентки мають продефілювати перед суворим журі в національному костюмі, вечірній сукні, звичайному одязі і бікіні, а також дати інтерв'ю англійською мовою.

Нашу країну на форумі ідеальних фігур представляє «екс-міс Миколаїв», «Міс Україна», «Модель року України», топ-модель Діана Старкова.

цього дня

13 ЧЕРВНЯ

■ 323 р. до н. е. Помер Олександр Македонський — визначний полководець давнини. ■ 1638 р. Розпочалася Жовнинська битва — вирішальний бій повстанців на чолі з Дмитром Гунею проти польського війська під час повстання Острянина. ■ 1812 р. Народився філолог-славіст Ізмаїл Срезневський. Тривалий час був професором Харківського університету. ■ 1908 р. Народився поет Іван Вирган. Разом з М. Пилинською уклав фразеологічний словник української мови. ■ 1917 р. У Києві відбувся з'їзд українських юристів.

Борсюк, дай мільйон!

ТЕЛЕ

Ігрове шоу «Перший мільйон» нарешті показало глядачам атракціон небаченої щедрості, нагородивши свого учасника грошовим призом, що еквівалентний назві програми.

Першим українським шоу-мільйонером став економіст із Києва Сергій Карабинський. Усі були щасливі. І переможець-інтелектуал, і творча команда телевізійної гри. За словами ведучого шоу Анатолія Борсюка, після закінчення запису програми знімальна група дві години просиділа в кафе, обговорюючи ключові моменти супергри. А учасник, поки оформляли відповідні документи, тинявся по телецентру, намагаючись звикнути до статусу мільйонера.

Зйомку довелося переривати тричі. Вперше, коли гравець дізнався, що став мільйонером. Удруге, коли йому повідомили про те, що мільйон буде видано в молдавських леях. І втретє, коли переможець зрозумів, що виграна сума навіть у леях майже вдвічі перевищує російський мільйон.

ШОУ-БІЗНЕС

Дев'ятий альбом від душі і серця

Понад два роки давні прихильники Ірини Білик чекали на появу її нового альбому. За цей час співачка встигла зняти шість відеоробіт, випустити альбом польською мовою, одержати в Польщі нагороду як кращий зарубіжний артист, дати концерт разом з легендарною групою «Скорпіонз» та об'їздити всю Україну зі своїм туром «Білик. Країна».

І ось вийшов черговий, дев'ятий за ліком, альбом співачки «Білик. Країна». До нього увійшло 14 нових пісень. Поряд із гостросоціальними треками в ньому присутні глибоко ліричні та інтимні теми. Збірник умовно поділено на дві частини: «Душа» і «Серце».

Нині Ірина працює над записом російськомовного альбому.

Який рокер не мріє одягнути фрака

Своє 10-річчя група «Грін Грей» відсвяткувала «по-дорослому». А саме на сцені Національної опери України ім. Т. Шевченка у супроводі Національного симфонічного оркестру України під керівництвом Володимира Сиренка. Рано чи пізно, зрілий рок-колектив підходить до того моменту, коли готовий до відтворення власних творів у класичній обробці «вживу» за допомогою відомих симфонічних колективів. Як зізнається Мурік (Дмитро Муравицький), фронт-мен «Грін Грею», кожен справжній рокер мріє хоча б раз у житті вийти на сцену у фраці.

За час існування «Грін Грей» випустив три альбоми (не враховуючи нових композицій, які ще не побачили світ на жодній зі збірок): «Green grey» (1997); «550 MF» (1999); «Эмигрант» (2002). А нещодавно ювіляри презентували ще один доробок — альбом «The best», випущений компанією J. R. C. З'ясовується, на території України це перше ліцензійне видання кращих пісень саме серед українських гуртів, оскільки до цього виходили лише піратські збірки.

ЧАС НОТ

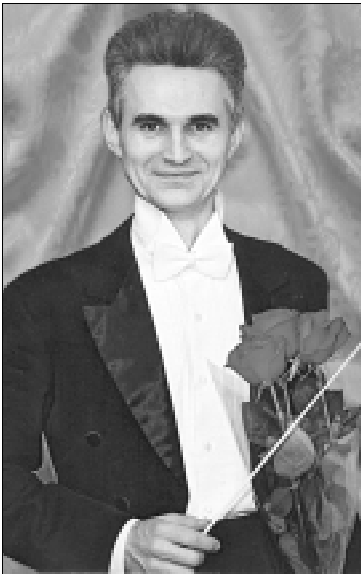
До музики треба дорости

Завершується міжнародний фестиваль «Рахманінов і українська культура». Цей музичний форум уже вп'яте відбувається у Харкові. Протягом двох тижнів у кращих концертних залах лунали твори, що увійшли до світової класики.

Справжньою подією фестивалю став концерт, присвячений українському композитору Віталію Губаренку. У першому відділенні прозвучала симфонічна поема в «романтичному» стилі та концерт для струнного оркестру. В другому — у моноопері «Ніжність» була солісткою Олена Соболєва, прима Харківського академічного театру опери і балету. Її акомпанував харківський симфонічний оркестр обласної філармонії, яким диригував заслужений діяч мистецтв, лауреат міжнародних конкурсів, диригент Національної опери України Герман Макаренко. Концерт пройшов на «біс», попри лише три репетиції, що йому передували.

Грати Губаренка, за словами віртуозів, непросто. Його музика — складна, емоційна, філософська. Щоб її виконувати, вважає диригент, треба до неї дорости. Інтелектуальні знання в області філософських узагальнень і глибини світосприймання (Макаренко — професійний музикант із філософською освітою. Він кандидат філософських наук) дали можливість Германові по-своєму інтерпретувати багатоплановий здобуток Губаренка.

Ольга ВІТЕР.

На знімку: диригент Національного академічного театру опери і балету України ім. Т. Г. Шевченка Герман Макаренко.

АНОНС

Дефіцит квитків — це швидше добре, ніж погано

Фото з архіву «ГУ».

Співачка Валентина Степова — неповторна одразу в двох значеннях цього слова. Перше: такої більше немає. Друге: вона ніколи не повторюється.

У справедливості цих істин ось уже два десятиліття ніхто не сміє сумніватися. 18 червня народна артистка України, оперна примадонна Валентина Степова відзначає 20-річчя творчої діяльності у палаці «Україна». На цей своєрідний день народження запрошено численну публіку найбільшого вітчизняного залу.

Та, котрій не було рівних в опері та опереті, у виконанні романсів, українських народних пісень, творів сучасних композиторів, і цього разу не залишить нас без сюрпризів. Яких? Можливо, чим запитувати, краще відвідати урочистий концерт. Утім, треба поквапитись. Адже того вечора, окрім Валентини, виступатимуть й інші найкращі українські артисти. І, певне, квитки, придбати буде непросто.

Ольга КРАСОВСЬКА.

В опері — лише студенти

ПРЕМ'ЄРА

Студенти Луганського педагогічного університету поставили на своїй сцені оперу Сергія Рахманінова «Алеко». Прем'єра ознаменувала традиційний вузівський фестиваль «Свято муз», який проводять ось уже вп'яте. Пройшла вона з великим успіхом. Багато в чому завдячуючи тому, що у спектаклі переважно були задіяні майбутні викладачі музики й хореографії. Костюми та декорації — все органічно вписувалося в канву відомого сюжету. Вважається, що прем'єра оперної класики Рахманінова ініціювала нову вузівську традицію — постановку нових музичних спектаклів.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою: **www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua**

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311106. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos